I N F O R M A C E O C H A R T Ě 7 7

ročník desátý (1987) - č.4

°°°

Charta 77|12|87 Blahopřání H.Gordonu Skillingovi

Praha 20.2.1987

Vážený pane profesore Skillingu,

přijměte naše nejsrdečnější blahopřání ke svému životnímu jubileu. Posíláme je jménem našeho společenství Charty 77 a jistě i řady dalších našich spoluobčanů, kteří sdílejí náš obdiv i vděčnost k Vašemu dílu. Vždyť věnujete tolik pozornosti a pochopení studiu i zpracování významných úseků našich moderních dějin, a to právě těm, jež oficiální historiografie ze známých důvodů pomíjí mlčením nebo zkresluje a jejichž nezávislý výzkum a líčení je současnou mocí u nás znemožňován či znesnadňován.

Vaše monumentální práce Czechoslovakia's Interrupted Revolution podává plný pravdivý obraz našeho obrodného procesu roku 1968 a je významným přínosem nejen pro mezinárodní odbornou veřejnost, ale též a především pro ty z našich lidí, kteří mají to štěstí dostat se k ní. Je zdrojem poznání a pochopení oněch událostí, stálou inspirací, příkladem i povzbuzením nejen pro nezávislé historiky, jejichž práci, jak víme, sledujete s porozuměním pro jejich obtížnou situaci a s účinnými projevy sympatie. Je zdrojem cenného poznání a povzbuzení pro všechny, komu nejsou lhostejny velké lidské hodnoty, vytvářené v dějinách a osvědčené v jejich nejdramatičtějších okamžicích.

Dovolte, abychom Vám vyslovili obzvláštní uznání a dík za Vaši knihu o Chartě 77, zařazující naše skromné úsilí do kontinuity zápasu o udržení a obranu těchto hodnot a projevující, stejně jako Vaše další práce, hluboké pochopení pro ně. Také Vaše návštěvy u nás, při nichž jste se setkával i s nepříjemnými překážkami, byly velkou podporou nejen pro ty z nás, kdo s Vámi mohli hovořit, ale pro celé naše společenství.

Přejeme Vám hodně zdraví a sil pro další práci a mnoho úspěchů v ní. Můžeme snad též Vám i sobě přát, abychom Vás mohli brzo opět uvítat u nás v situaci, kdy bychom Vám mohli vyjádřit v plném rozsahu a náležitou formou dík a uznání velké části naší společnosti za Váš významný podíl na zpracování jejích dějin.

Vaši

ing.Jan Litomiský, mluvčí Charty 77
dr.Libuše Šilhánová, mluvčí Charty 77
Josef Vohryzek, mluvčí Charty77
Václav Havel
prof.dr.Jiří Hájek

***

H.Gordon Skilling je profesorem politologie a bývalý ředitel střediska pro ruská a východoevropská studia [1963 až 1974] na univerzitě v Torontu. Nedávno oslavil 75.narozeniny. V Československu byl poprvé v roce 1937, hovoří dobře česky. Jeho kniha "Charta 77" je rozborem prvních dvou let existence našeho hnutí; obsahuje podrobný přehled textů Charty 77, jejích signatářů a skupin s Chartou spojených.

****** ****** ******

Charta 77|13|87 Projev soustrasti k úmrtí Knuta Frydenlunda

Praha 2.3.1987

Norské královské velvyslanectví, Praha

Vážený pane velvyslanče,

jako mnozí lidé v naší vlasti také účastníci společenství pro obranu lidských práv Charta 77 se s hlubokým zármutkem dověděli o náhlé smrti Vašeho ministra zahraničí p.Knuta Frydenlunda. Bylo to právě poté, co jsme se seznámili s textem jeho projevu z 29.ledna, kde vyložil své názory na problémy míru a lidských práv, své sympatie pro naši zem a její lid, zakořeněné ve velkých humanistických tradicích, jež spojovaly nejlepší osobnosti vašich i našich dějin a kultury.

Zůstáváme mu hluboce vděčni za laskavá slova, která vyslovil při této příležitosti o našem skromném úsilí pokračovat v těchto tradicích, za výraz přátelství a solidarity, které nám věnoval v oněch slovech i v celém svém postoji při různých příležitostech. Připojujeme se ke všem jeho přátelům doma i v zahraničí, truchlíme nad jeho ztrátou a ctíme památku této vynikající osobnosti.

Prosíme Vás, abyste předal výraz těchto našich pocitů rodině zesnulého i příslušným místům Vaší země.

V úctě

Jiří Hájek

Jan Litomiský
mluvčí Charty 77

Libuše Šilhánová
mluvčí Charty 77

Josef Vohryzek
mluvčí Charty77

******

******

******

Charta 77|14|87 K přestavbě právního řádu

Hospodářská a s ní související sociální přestavba, o níž se v naší zemi v poslední době tolik hovoří, a jež je vynucena neuspokojivým vývojem čs.společnosti, je nemyslitelná bez uvolnění celkového sociálního klimatu, bez důsledného rozšiřování demokracie a občanských svobod.

Plná realizace těchto svobod, občanských a lidských práv, však nezbytně vyžaduje jejich právní zajištění.

Je nesmyslné, aby na jedné straně byli lidé vyzýváni k otevřenosti a kritice, k tvořivému a odvážnému rozhodování, a aby jim na druhé straně hrozila taková zákonná ustanovení, která jakoukoli zásadnější kritiku trestně postihují. Domníváme se, že současný právní řád v mnoha směrech odvážné občanské počínání a podstatnou kritiku záporných společenských jevů nejenom brzdí, ale vážným způsobem znemožňuje.

Charta 77 již v některých dřívějších dokumentech upozorňovala na velmi závažné rozpory mezi normami čs.právního řádu a ustanoveními Mezinárodního paktu o občanských a politických právech a také Mezinárodního paktu o hospodářských, sociálních a kulturních právech, které byly v roce 1975 ratifikovány a pro ČSSR vstoupily v platnost dne 23.3.1976, kdy byly včleněny do čs.právního řádu; publikovány byly vyhláškou č.120|1976 Sb. S přijetím uvedených mezinárodních paktů byl spojen závazek, že čs.stát podnikne potřebné kroky k tomu, aby schválil taková zákonodárná nebo jiná opatření, která jsou nutná k tomu, aby byla uplatněna práva uznaná v paktech. To se však až dosud nestalo. V protikladu k obsahu a smyslu paktů stojí celá řada ustanovení čs.trestního práva, mezi nimi zejména ustanovení § 98 tr.zákona o podvracení republiky, § 100 tr.zákona o pobuřování, § 112 tr.zákona o poškozování zájmů republiky v cizině a § 178 tr.zákona o maření dozoru nad církvemi a náboženskými společnostmi. Záměrně široké znění těchto ustanovení umožňuje odsoudit občana za jakákoliv kritická stanoviska a postoje k dané dílčí nebo celkové společenské situaci k dlouhodobým nepodmíněným trestům odnětí svobody. Navíc je tu ustanovení § 109 tr.zákona o opuštění republiky, za něž bylo odsouzeno mnoho čs.občanů k dlouhým trestům odnětí svobody a jež naprosto odporuje Mezinárodnímu paktu o občanských a politických právech. Toto ustanovení by mělo být z trestního zákona zcela vypuštěno. Podle našeho mínění by se mohlo jednat v nejhorším případě o správní přestupek.

Na zmíněný rozpor v čs.právním řádu a široký výklad neblaze proslulých ustaanovení §§ 98, 100, 112 a 178 již doplatil a stále ještě doplácí tvrdým postihem veliký počet kriticky smýšlejících občanů. Zvláště alarmující je skutečnost, že podle zmíněných ustanovení tr.zákona byli a jsou i nadále stíháni a odsuzováni obhájci občanských a lidských práv, stoupenci důsledného dodržování helsinských dohod, kteří považovali a považují za svoji občanskou povinnost své názory na věci veřejné nejen zastávat, ale i šířit. Vesměs jde vpravdě o angažované občany, hluboce oddané myšlenkám svobody, sociální spravedlnosti a míru. Jejich činnost je vedena snahou o ozdravění společnosti a dodržování zákonnosti, v žádném případě není protispolečenská nebo protizákonná. Postih takovýchto občanů navozuje například již záměrně vágní formulace "z nepřátelství k socialistickému společenskému a státnímu zřízení", která umožňuje uplatnění kontravrerzních i svévolných výkladů v rozhodování státních orgánů.

Proto se mohlo stát, že i oprávněná kritika neodstatků a chyb, jak ji v dobré víře zasílal státním orgánům evangelický farář Jan Dus z Neratovic, je posuzována jako trestný čin podle ustanovení § 98 trestního zákona. Také půjčování samizdatové litartury (včetně vlastních básní) dalším osobám, vyslo-

vování vlastního kritického názoru na poměry ve státě vedlo k odsouzení Heřmana Chromého z Mělníka pro trestný čin podle § 98 tr.zákona. Sepsání textů o poměrech v nápravně výchovných ústavech Minkovice a Valdice s úmyslem seznámit s ním širší veřejnost se stalo důvodem k odsouzení Jiřího Wolfa z Jindřichova Hradce pro trestný čin podle § 98 tr.zákona k trestu odnětí svovody v trvání šesti let, a to ve III.nápravně výchovné skupině. Za korespondenci s přítelem v zahraničí, v níž se kriticky vyjadřoval k ekologické situaci v ČSSR, byl odsouzen ing.Pavel Křivka z Pardubic pro trestný čin dle § 98 trestního zákona k trestu odnětí svobody v trvání tří let. Za pokus odeslat příteli do zahraničí část literárního deníku z roku 1984, nazvaného Ortwellův rok, byl odsouzen pro trestný čin podle § 98 trestního zákona jihočeský dřevorubec Jaroslav Švestka k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání jednoho roku. I nezveřejněným literárním dílem lze tedy podvracet republiku. Podobný osud potkal i Eduarda Vacka z Teplic, který za rozmnožování undergroundových časopisů 'Vokno' a 'Pako' byl odsouzen pro trestný čin výtržnictví dle § 202 trestního zákona k nepodmíněnémiu trestu odnětí svobody v trvání jednoho roku. Za rozšiřování náboženské literatury je stíhán za přípravu k trestnému činu podle § 98 trestního zákona František Adamík z Přerova. Jeho záslužná činnost, spočívající ve svépomocném doplňování chybějící náboženské literatury, je tedy kvalifikována jako protiprávní. Zvláště otřesný je případ Petra Pospíchala z Brna, který je stíhán pro trestný čin podle § 98 trestního zákona za šíření samizdatových písemností, kontakty s polskou Solidaritou a pokus navázat styk s Ivanem Medkem, zahraničním členem VONS. Hrozí mu trest odnětí svobody v rozpětí tři až deset let. Přitom ve svých 27 letech byl v minulosti již dvakrát z politických důvodů vězněn.

Všechny uvedené, ale i další příklady svědčí o naléhavé potřebě toho, aby ČSSR splnila své závazky vyplývající z článku 2 odstavce 2 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech. Je nejvyšší čas skoncovat se stavem, kdy na jedné straně má občan mezinárodními pakty zaručena základní práva, na druhé straně však současně řádná realizace těchto práv bývá trestně postihována.

Jinak totiž vybízení čs.občanů k zásadní kritice negativních společenských jevů, k němuž dochází z nejvyšších vládních a stranických míst, je velmi ošidné. Vezmou-li za daného stavu někteří občané takové výzvy vážně, vystavují se nebezpečí trestního stíhání pro shora uvedené trestné činy.

Situace je paradoxní i v jiném smyslu. Zatímco v Polské lidové republice a v Sovětském svazu bylo v uplynulém období propuštěno z vězení a pracovních táborů veliké množství politických vězňů, v Československu jsou ti občané, kteří byli odsouzeni za uskutečňování svých občanských a politických práv, nadále ve vězení a další jsou trestně stíháni.

Proto se ve smyslu petičního práva obracíme na československé státní orgány s touto iniciativou. Žádáme:

1.aby čs.stát splnil své závazky vyplývající z článku 2 odstavce 2 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech, tj. aby scválil taková zákonodárná nebo jiná opatření, jež jsou nutná k tomu, aby byla uplatněna práva uznaná v paktu;

2. zřídit konečně ústavní soud ČSSR a ústavní soudy obou republik, za tím účelem vydat zákon Federálního shromáždění podle článku 100 ústavního zákona o československé federaci č.143|1968 Sb., aby ústavní soud mohl plnit své funkce dle článků citovaného ústavního zákona, zvláště podle čl.90 (jenž stanoví pozastavování účinnosti obecně závazných právních norem, které jsou v rozporu s normami vyšší právní síly) a podle článku 92 (týkajícího se rozhodování o ochraně ústavou zaručených práv a svobod);

3.zřídit zvláštní komisi právníků, která by přezkoumávala legalitu postupu orgánů činných v trestním řízení u všech případů souzených podle hlavy I zvláštní části trestního zákona, přinejmenším u těch případů, na něž by byla komise zvlášť upozorněna. Závěry komise by byly s příslušnými návrhy postupovány k vyřízení ministerstvu spravedlnosti nebo generální prokuratuře (podání stížnosti pro porušení zákona), případně prezidentu republiky (k udělení amnestie).

Znovu zdůrazňujeme: jakákoli hospodářská a společenská přestavba je nemyslitelná bez důsledné realizace občanských práv a bez jejího zajištění. Samotná přestavba hsopodářského mechanismu se stane pouze dalším byrokratickým aktem, nebude-li provázena uvolňováním společenského klimatu a rozšiřováním občanských a lidských svobod.

Jsme přesvědčeni, že kdyby se přistoupilo k realizaci námi navrhovaných opatření, mohlo by to být jedním z významných signálů skutečné demokratizace, kterou většina našich občanů v dobré naději očekává.

Praha 2.března 1987

mluvčí Charty 77 Jan Litomiský, Libuše Šilhánová a Josef Vohryzek
Ladislav Lis, místopředseda Mezinárodní federace pro lidská práva

*

[Toto stanovisko Charty 77 bylo zasláno prezidentu republiky, předsedovi vlády ČSSR, Federálnímu shromáždění a redakci Rudého práva.]

****** ****** ******

Charta 77|15|87 <u>Výročí smrti Jana Patočky</u>

Před deseti lety, 13.března 1977, zemřel muž, jehož politické myšlení, veřejné činy a sokratovská smrt jsou symbolem filozoficky zdůvodněného a nenásilného úsilí o občanskou společnost a občanská práva, jeden z první trojice mluvčích Charty 77, profesor Jan Patočka.

Jan Patočka se narodil 1.června 1907 v rodině středoškolského profesora. Po maturitě na pražském gymnáziu studoval na filozofické fakultě Univerzity Karlovy, v Paříži na Sorbonně, dále v Berlíně a ve Freiburgu, kde se stal žákem Edmunda Husserla. Na Univerzitě Karlově byl prohlášen doktorem filozofie, od roku 1937 docentem, 1967 doktorem věd, 1968 profesorem Univerzity Karlovy. Roku 1972 byl poslán do důchodu. Veřejně přednášet mohl jen několik krátkých let, nikdy však nepřestal udržovat, ba rozšiřovat kontakty s evropským filozofickým myšlením a současně s dvěma generacemi svých žáků.

Po čtyři desetiletí bylo středem jeho filozofické práce téma postavení člověka ve světě, problém přirozeného světa a nového věku vědy, kterou se člověk od svého přirozeného světa jakoby odděluje, čímž ztrácí schopnost přirozeného porozumění světu a orientace v něm; přičemž je zřejmé, že moderní lidstvo nemá možnost se vědy zříci. Souběžně s touto problematikou se Jan Patočka dlouhá léta důkladně zabýval výkladem starořecké filozofie a jejím chápáním života lidské pospolitosti - obce. Kromě rozsáhlého vlastního filozofického díla vytvořil významné překlady děl Hegelových, překládal a redigoval spisy J.A.Komenského. Svým filozofickým působením získal mezinárodní věhlas, který v poslední době sílí (tři spisy vyšly francouzsky, chystá se několikasvazkový výbor německý).

Patočkovy filozofické úvahy a studie o dějinách vztahů občana a státu, o životě předpolitickém a životě politickém, o tradicích antické demokracie a evropského humanismu zcela zákonitě vedou k rozmýšlení o situaci české společnosti, k úvahám o krizi našeho politického a občanského myšlení a k závěrům o nutnosti sebezáchovných činů.

Vědomí povinnosti angažovat se celou svou bytostí proti silám ohrožujícím přítomnost i budoucnost morálního charakteru národa vyslovil Jan Patočka již v roce 1975, když v pražských domácích seminářích přednášel o duchovní odpovědnosti dnešní inteligence. Na podzim 1976 naléhavě upozornil na význam skutečnosti, že Československo přistoupilo k Mezinárodnímu paktu o občanských a politických právech a k Mezinárodnímu paktu o hospodářských, sociálních a kulturních právech a prohlásilo je platnými právními normami republiky. V této době soudním procesem vrcholila perzekuce českého hudebního undergroundu, zejména skupiny Plastic People of the Universe. Profesor Patočka byl mezi těmi, kteří se ze zásadních důvodů, majíce na paměti ideál solidarity s každým, kde je vystaven bezpráví, vyslovili ve prospěch jejich věci, zdánlivě vzdálené jeho zájmům. S Novým rokem se zrodila Charta 77, jejíž úvodní prohlášení je výzvou spoluobčanům i představitelům státu k obnovení občanské sebeúcty a úcty k občanstvu, k rehabilitaci vážnosti zákonů jako dobrovolných norem, které si klade a ke kterým se vztahuje civilizovaná společnost.

Během ledna a února rozpoutaly státní orgány a masové sdělovací prostředky proti Chartě 77, jejím mluvčím a signatářům celostátní kampaň, jejíž prudkost a rozsah jen potvrdily aktuálnost společenských problémů, na které Charta upozornila. Jan Patočka se nedal zastrašit difamacemi sdělovací mašinérie ani zlobou po týdny chrlených rezolucí vydávaných za "hlas lidu". Své pověření plnil nikoli pouze jako protokolární mluvčí, nýbrž jako vpravdě zplnomocněný tlumočník idejí Charty. V těch týdnech vydal klíčové stati "Čím je a čím není Charta 77" a "Proč nesmí být Charta 77 zveřejňována a jaké jsou logické prostředky jejího zkreslování a utajování". Považoval za velmi důležité znovu a znovu státním orgánům a veřejnosti opakovat, že Charta nemůže ustoupit a neustoupí z cesty naprosté legality - vždyť její vznik jako 'neformálního otevřeného společenství lidí různých přesvědčení, různé víry a různých profesí' byl bezprostředně vyvolán přijetím a vyhlášením obou mezinárodních paktů. Jakožto mluvčí Charty 77 byl předvolán k úředním pohovorům, po předvolání na Generální prokuraturu mohl rád konstatovat: "...beru na vědomí, že mě Generální prokuratura bere na vědomí jako mluvčího Charty 77". Autorita jeho demokratického přesvědčení, rozvaha a pevnost dopomohly Chartě k důležitému vítězství. "Totální válka" proti ní selhala, téměř každý v zemi věděl, že Charta existuje, čím dál tím víc lidí vědělo, co skutečně představuje, a tehdejší mocenské orgány byly nuceny - samozřejmě velmi nerady - její přítomnost v životě společnosti de facto uznat. Jan Patočka nepochyboval o tom, že výhružky a represe budou pokračovat. Měl s nimi zkušenost a věděl, že přijdou. "Čelím tomu s klidem, který zaručuje dobrá věc," poznamenal.

1.března 1977 vyhledalo Jana Patočku několik členů doprovodu holandského ministra zahraničí Maxe van der Stoela, který v těch dnech pobýval v Praze na oficiální návštěvě. Později téhož dne byl prof.Patočka ministrem van der Stoelem na vlastní žádost přijat a vyložil mu v přítomnosti novinářů smysl činnosti Charty 77. Do domu Jana Patočky se ještě téže noci dostavili dva důstojníci Státní bezpečnosti. Po sérii mnohahodinových výslechů, zahájených 2.března ráno, utrpěl Jan Patočka prudký srdeční kolaps. 3.března byl hospitalizován v nemocnici na Strahově. V nemocničním pokoji ještě signoval dva dokumenty Charty a připravil stať "Co můžeme očekávat od Charty 77". V neděli 13.března před polednem v nemocnici zemřel.

Pohřeb se konal ve středu 16.března v 10 hodin na břevnovském hřbitově u kostela sv.Markéty. Smuteční oznámení tiskárna nedodala včas. Na vyšší příkaz nesměla pražská květinářství přijímat objednávky na věnce a tisknout stuhy pro tento pohřeb a ráno v den pohřbu prodávat květiny. Široké okolí hřbitova bylo policejními zátarasy uzavřeno pro automobilovou dopravu. Bezpečnostní orgány zadržely mnoho občanů jen proto, aby jim znemožnily účast na pohřbu. Hřbitovní bránu střežily desítky agentů Státní bezpečnosti a uniformovaných policistů. Každý z asi 1200 smutečních hostů byl filmován či fotografován policejními kameramany. Po celou dobu pohřbu kroužil nad hřbitovem vrtulník z letky ministerstva vnitra a na pahorku za hřbitovní zdí stáli jezdci Rudé hvězdy, sportovního oddílu ministerstva vnitra, a pouštěli motory svých stojících plochodrážních motocyklů na nejvyšší obrátky.

Tak jako ani nasazená technika nepřeřvala tragédii jeho smrti, nic nemůže přehlušit živý odkaz Jana Patočky. Byl filozof, kterému se přes veškerá protivenství podařilo dostát závazku filozofického života - přísně analyzovat a přesně pojmenovávat to, oč běží v duchovních výkonech, kterými jsou kultura, dějiny a filozofie sama, pečlivě zkoumat lidský "život na světě" a vydat o provedených zkoumáních zprávu. V okamžiku hluboké morální krize společnosti a národa Jan Patočka, veden hlasem svědomí evropského vzdělance, vystoupil z útočiště svého soukromí a promluvil k ohrožené obci i k těm, kdo ji ohrožují. Tímto krokem neopustil filozofii; nečekaným, protože dávno neviděným mravním gestem ji naopak naplnil výzvou univerzální odpovědnosti ducha a dlouhá léta zapomínané poslání filozofie svým činem veřejně očistil.

Jako událost historického významu můžeme s dnešním desetiletým odstupem hodnotit setkání Jana Patočky s nizozemským ministrem zahraničí. To, co se ve své době opravdu "vymykalo diplomatickým zvyklostem", totiž setkání oficiálních představitelů vlád se zástupci neformálních občanských iniciativ a obdobných zájmových skupin, se časem stalo přímou podmínkou diplomatických jednání samých, a to nejen u nás, ale i v jiných zemích střední a východní

Evropy. Světová veřejnost - zvláště evropská - ale i vlády si čím dál hlouběji uvědomují nedělitelnost otázek mírového soužití a lidských práv, jejich bytostnou, ne snad pouze filozoficky povšechně předpokládanou či politicky motivovanou spojitost. Charta 77 se k tomu tématu několikrát výslovně vyjádřila; Jan Patočka pomohl nám i světu odhalit význam oné podstatné spojitosti.

Koncem letošního jara by se Jan Patočka dožil osmdesáti let. Charta 77 chce v dnešních dnech sobě i všem spoluobčanům připomenout památku tohoto velkého muže.

Praha 3.března 1987

Jan Litomiský, mluvčí Charty 77 — Libuše Šilhánová, mluvčí Charty 77 — Josef Vohryzek, mluvčí Charty77

Václav Havel — Jiří Hájek

****** ****** ******

Charta 77|16|87 Návštěva norských poslanců

Ve dnech 2. až 4.března t.r. navštívila Československo delagace poslanců norského parlamentu. Poslanci jednali s prezidentem republiky, s předsednictvem Federálního shromáždění a s některými členy vlády.

Navštívili rovněž některé signatáře Charty 77, s nimiž hovořili o problematice lidských a občanských práv a o perspektivách demokratizace. Při té příležitosti byl poslanci Knare Kristiansenovi vysloven dík a uznání za to, že navrhl občanskou iniciativu Charta 77 na Nobelovu cenu míru. Delegaci provázeli novináři, kteří se setkali s mluvčími a řadou signatářů.

Návštěva signatářů a mluvčích proběhla v duchu, který odpovídal ovzduší nedávného shromáždění přátel Charty 77 v Oslo.

Praha 6.3.1987 mluvčí Charty 77 Jan Litomiský, Libuše Šilhánová a Josef Vohryzek

****** ****** ******

Charta 77|17|87 V ý z v a (K procesu s Jazzovou sekcí) Praha 10.3.1987

Ve dnech 10. až 12.března t.r.je u obvodního soudu pro Prahu 4 souzeno pět členů Jazzové sekce Svazu hudebníků.

Víme dobře, že ačkoliv jsou obžalováni podle § 118 trestního zákona pro nedovolenou hospodářskou činnost, ve skutečnosti jde o politický proces, v němž mají být potrestáni naši spoluobčané, kteří usilovali o vydávání nezávislé literatury, o kultivaci hudební tvorby, o podporu nezávislého výtvarného umění apod. Chvályhodné a záslužné počínání členů Jazzové sekce, totiž podpora a šíření nezávislé kultury, má být v tomto soudním procesu kvalifikováno jako trestný čin a obžalovaní Karel Srp, Vladimír Kouřil, Joska Skalník, Čestmír Huňát a Tomáš Křivánek mají být odsouzeni ke ztrátě svobody.

Vyzýváme státní orgány: osvoboďte souzené členy Jazzové sekce!

V podmínkách, kdy mnoho knih u nás nemůže vycházet a je vyřazeno z knihoven, kdy je zakazována kulturní tvorba mnoha našich umělců, je nutno hodnotit činorodý zájem občanů o šíření nezávislé kultury jako zásluhu, nikoli jako provinění.

Národ, který se zastane své kultury, bude zdravý národ.

Jan Litomiský, mluvčí Charty 77 — Libuše Šilhánová, mluvčí Charty 77 — Josef Vohryzek, mluvčí Charty77

****** ****** ******

Reakce na dokument Charty 77|8|87 'O bytech pro mladé lidi v Praze'

Praha 14.2.1987

Milí chartisté,

váš dokument o bytech, jak jsem ho slyšel z BBC, se mi velmi líbil. Konečně jste promluvili k obyčejným životním otázkám. Mám jen jednu připomínku: ani v rámci podnikové výstavby se mnozí mladí lidé k bytu snadno nedomůžou. Sám jsem to zažil. Řekli mi: "Vstup do strany (samozřejmě mysleli do té hlavní, komunistické) a je to jasný". Takhle si kupují lidi, jejich zájem, angažovanost, tak si je zavazují. Jistě to tak není všude, ve všech podnicích, mnohde to ale tak je. Hnusí se mi to. Nepřijal jsem. Jak člověk potřebuje něco víc než základní jídlo, musí se zauzlovat.

V.Sosna, dělník

*

Paní Šilhánová Praha 7.2.1987

dostal se mi do ruky dokument Charty 77 č.8. Líbí se mi. Jen bych Vám chtěl napsat, že mnohé věci, na něž Charta upozorňuje, jsou ve skutečnosti ještě horší. Třeba pracovní morálka na stavbách. Přišel jsem do nového podniku, dostal jsem se do party lemplů. Nemohl jsem to vydržet. Ráno nastoupili, hodinu dělali, pak na svačinku, k tomu pak pivo a už tu bylo 11 hodin. Pak se poohlédli a za chvíli byl oběd. Neplnili samozřejmě úkoly, stále se vymlouvali. Nakonec na mne shodili malér, který oni zavinili. Mistr se jim nevěnoval, kontrola skoro žádná. Musel jsem dát výpověď. Jsem zvyklý z rodiny na poctivou práci, na to jsem se nemoh' koukat.

Nedávno jsem se bavil s jugoslávským dělníkem a inženýrem. Oba pracovali na stavbách bytů v Západním Německu. To se nedá srovnat - ta úroveň řízení, využití lidské dovednosti a kapacity, zájem dělníků odvádět dobrou práci; oni mají i strategii a taktiku v řízení staveb. U nás jsme v těchto věcech sto let za vopicema. O nepořádcích na stavbách a v okolí ani nemluvě.

Dělník

*

Vážená paní, Praha 12.2.1987

bydlím nedaleko od Vás, vím, že jste činná v Chartě a tak využívám příležitosti [...] Dokument č.8 'O bytech' se mi líbí, hlavně pro to zdůraznění nespravedlivého rozdělování bytů a diskriminaci rodilých Pražanů. To je vskutku do nebe volající záležitost.

Sama jsem se už chtěla odstěhovat z Prahy, ale pak jsme našli jednu skromnou možnost a tak jsme neodešli. Vím ale, kolik mých kamarádek má s bydlením potíže. Soužití více generací je téměř vždy problémové, zvlášť v našich nervózních poměrech. Čísla o rozvodovosti a potratovosti jsou otřesná. Takové rozbory sociálních otázek jsou užitečné, pokračujte v nich.

Měli byste se také věnovat otázkám výchovy dětí v rodinách a dětí mimo rodiny, hlavně v dětských domovech. To je problematika moc ožehavá, stále narůstající. Mohla bych k tomu dát svoje zkušenosti - budete-li chtít. Přihlásím se Vám.

Jaroslava

****** ****** *******

Sdělení Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných, československé ligy pro lidská práva, člena Mezinárodní federace pro lidská práva [FIDH]

Všechna sdělení VONS jsou zasílána Federálnímu shromáždění. Jména a adresy členů VONS jsme zveřejnili ve sdělení č.591.

Sdělení č.616 (Ervín Motl a spol. před nejvyšším soudem)

Veřejné zasedání, v němž má senát nejvyššího soudu ČSR za předsednictví JUDr. Pavla Jandy projednat odvolání v trestní věci proti Ervínu Motlovi a společníkům, bylo stanoveno na 5. a 6.březen 1987, vždy v 8,30 hodin do místnosti č.31 v budově téhož soudu na pankráckém náměstí Hrdinů. Jak známo (viz naše sdělení č.605), byl bývalý novinář, signatář Charty 77 Ervín Motl odsouzen městským soudem v Praze pro podvracení republiky (§ 98 odst.1 tr.zákona) k trestu odnětí svobody v trvání tří let. Jeho dva spoluzaměstnanci Jindřich Bláha a Milan Svatoš pak pro pobuřování (§ 100 odst.1 písmena a,c tr.zákona) k podmíněným trestům odnětí svobody v trvání osmácti měsíců: údajná trestná činnost všech tří měla spočívat v tom, že na pracovišti kriticky hovořili o poměrech v továrně i republice a že zde poslouchali zahraniční rozhlasové vysílání. E.Motl je již osmý měsíc držen ve vazbě.

23.2.1987

*

Sdělení č.617 (Zásah StB proti undergroundu)

Dne 15.2.1987 se chystali čtyři mladí lidé z okresu Náchod na koncert v pražské Lucerně. Stanislav Pitaš, Věra Bartošová, Květoslav Doubek a Rostislav Brát přijeli z České Skalice do Prahy autem, které nechali zaparkované na Smíchově před domem, v němž žije Jaroslav Ondrák. Spolu s ním

a dále s jeho družkou Hanou Kohoutovou a Františkem Č.Stárkem šli pěšky na metro na smíchovském nádraží. V 16,30 byli před budovou VB zastaveni příslušníky StB v civilu, kteří je zavedli do úřadoven VB a tam je podrobili mnohahodinovým výslechům. Všech sedm předvedených se hlásí k tzv.undergroundu. V minulosti byli F.Č.Stárek a S.Pitaš nespravedlivě stíháni, jejich případy se náš výbor zabýval. František Č.Stárek, Stanislav Pitaš a Jaroslav Ondrák jsou signatáři Charty 77.

StB si vynutila prohlídku zaparkovaného vozu, kde našla, ofotografovala, daktylograficky zpracovala a posléze zkonfiskovala osm videokazet (na všech byly záznamy hudebních vystoupení), několik svazků nezávislé literatury (mezi nimi i Havlovu knihu 'O lidskou identitu' vydanou v zahraničí) a dřevěný rám s tiskařskou barvou. Při výsleších se prokázalo jen to, že majitelem videokazet je Jaroslav Ondrák. Jejich odnětí je zcela nezákonným aktem. Porušením zákona bylo i sejmutí otisků prstů všech vyslýchaných. StB porušila dokonce i předpis, podle něhož má vyslýchaný právo na jídlo po šesti hodinách výslechu, i když se předvedení stravy dožadovali. Všech sedm bylo zadržováno do pozdních nočních hodin, propuštěni byli až mezi 23.hodinou a 2.hodinou ranní.

Nezákonné konfiskace jsou v poslední době časté. Dne 18.2.1987 byl na návštěvě bytu manželů Šabatová-Uhl na ulici pod průhlednou záminkou zadržen a předveden na okrsek VB Milan Ohnisko z Brna. Byla mu přitom provedena nezákonná osobní prohlídka a byl mu odňat jeden výtisk anglického časopisu East European Reporter s materiály o Jazzové sekci a dvě magnetofonové kazety, jedna s polským pořadem o umučeném knězi Jerzym Popiełuszkovi, druhá s písničkami sovětského zpěváka Vladimíra Vysockého. Je sice možno pochopit, že Státní bezpečnosti právě takové kazety vadí; to ovšem nemění nic na protiprávním charakteru podobných postupů. Nezanedbatelná je i pořizovací cena, která je např.v případě videokazet, odňatých Jaroslavu Ondrákovi, cca 4 000 Kčs.

23.2.1987

*

Sdělení č.618 (Osvobozující rozsudek nad Josefem Nosem potvrzen)

Městský soud v Praze zamítl dne 20.února 1987 ve veřejném zasedání odvolání prokurátora proti rozsudku obvodního soudu v Praze 1 z října 1985, jímž byl písničkář Josef Nos zproštěn obžaloby. Josef Nos byl trestně stíhán pro údajně neoprávněné příjmy z nedovolené umělecké činnosti a proto, že po několik let nebyl v pracovním poměru. Nynějším usnesením odvolacího soudu se tedy potvrzuje osvobozující rozsudek první instance a celá trestní věc proti Josefu Nosovi je definitivně uzavřena. (Viz naše sdělení č.466, 473, 479, 492 a 614.)

4.3.1987

***

Sdělení č.619 (Proces s Jazzovou sekcí stanoven)

Předseda senátu obvodního soudu pro Prahu 4 Vladimír Stibořík rozhodl dne 20.února 1987, že hlavní líčení v trestní věci proti Karlu Srpovi a Vladimíru Kouřilovi, kteří jsou ve vazbě, a proti Miloši Drdovi, Vlastimilu Drdovi, Čestmíru Huňátovi, Tomáši Křivánkovi a Joskovi Skalníkovi se bude konat v budově tohoto soudu ve Spálené ulici číslo 2 v Praze 2, v místnosti číslo 57 v I.patře ve dnech 10.března 1987, kdy je začátek stanoven na 8,30 hodin, a 11. a 12.3.1987. O případu Jazzové sekce jsme již několikrát informovali (viz naše sdělení 467, 508, 555, 559 [které je současně dokumentem Ch 77|24|86], 599 a 607). Předpokládáme, že soud bude rozhodovat na podkladě nové obžaloby, která byla změněna v části žalující Karla Srpa z neoprávněného vytváření finančních fondů podle § 127 trestního zákona. Pokud jde o nejvýznamnější část obžaloby, podle níž je všech sedm funkcionářů Jazzové sekce stíháno pro trestný čin nedovoleného podnikání podle § 118 tr.zákona, byla sice podle rozhodnutí městského soudu v Praze v původním

znění zachována, byl však přepracován posudek soudní znalkyně ing. Vilmy Bellingové, kterou obvodní soud pro Prahu 4 původně označil za nekompetentní. Další dva body obžaloby - pokus trestného činu poškozování majetku v socialistickém vlastnictví podle § 136 trestního zákona, jehož se měli dopustit Karel Srp, Vladimír Kouřil a Joska Skalník zatajením pohledávky před likvidační komisí a použitím těchto peněz pro další činnost sekce, a trestný čin rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví podle § 132 odstavce 1 b| trestního zákona, jehož se měl zpronevěrou 5454 Kčs dopustit pokladník Jazzové sekce dvaasedmdesátiletý Miloš Drda sám, nebyly předchozími procedurálními změnami dotčeny. Jak se uvádí v prohlášení Pracovního výboru aktivistů Jazzové sekce ze 4.3.1987, "žádnému ze sedmi obžalovaných obžaloba neprokazuje a ani se o to nesnaží, že by z předmětného podnikání vznikl jakýkoli osobní prospěch; z výsledků vyšetřování je zcela zřejmé, že se o něj nikdy nepokoušeli. Veškeré prostředky, získané v rámci kulturní aktivity Jazzové sekce, byly obratem investovány do další činnosti." Připomeňme ještě, že rovněž není pravda, že by funkcionáři Jazzové sekce byli stíháni za daňový únik; obžaloba postihuje výhradně investování další činnosti sekce, pokud taková činnost je považována státními orgány za neoprávněnou.

Proces, který se má v Praze v příštích dnech konat, vzbuzuje oprávněné rozhořčení mnoha přátel nezávislé kultury v Československu i v zahraničí. Přes hospodářský charakter obžaloby jde o proces ryze politický, který má rozhodnout, na kolik se státní moc cítí oprávněna represívním způsobem rozhodovat o existenci kulturních aktivit a o jejich rozsahu.

5.3.1987

***

Sdělení č.620 (Proces s Janem Dusem stanoven)

Předseda senátu krajského soudu v Praze, který je zároveň předsedou tohoto soudu, JUDr.Dušan Veselý stanovil hlavní líčení v trestní věci proti Janu Dusovi na 17.březen a následující dny. Líčení se má konat v místnosti číslo 172 ve III.patře soudní budovy ve Spálené ulici číslo 2, Praha 2 a první den jednání má začít pravděpodobně v 8,30 hodin.

Evangelický farář bez státního souhlasu, signatář Charty 77, 55letý Jan Dus, který je od 20.5.1986 ve vazbě, je stíhán pro pět trestných činů, z nichž nejzávažnější je podvracení republiky podle § 98 odst.1,2 a|b| trestního zákona; hrozí mu trest od tří do deseti let. Protiprávní podstatu trestního stíhání a chystaného procesu s Janem Dusem jsme již několikrát objasnili (viz naše sdělení č.514, 515, 527, 565, 581 a 615). Znovu připomínáme, že solidární akce a postoje, a to jak v Československu tak i v zahraničí, mohou těžký osud tohoto dobrého a statečného člověka zmírnit.

6.3.1987

***

Sdělení č.621 (Rozsudek nad Ervínem Motlem potvrzen)

Senát nejvyššího soudu ČSR, jemuž předsedal JUDr.Pavel Janda, zamítl ve veřejném zasedání konaném ve dnech 5.a 6.3.1987 odvolání podaná v trestní věci proti Ervínu Motlovi a spol. a potvrdil rozsudek městského soudu v Praze. Tímto rozsudkem byl bývalý novinář, signatář Charty 77 38letý požárník Ervín Motl odsouzen pro trestný čin podvracení republiky podle § 98 odst.1 trestního zákona k trestu odnětí svobody v trvání tří let v I.nápravně výchovné skupině a jeho dva spoluzaměstnanci v n.p.Rudý Letov , rovněž požárníci, 44letý Milan Svatoš a 39letý Jindřich Bláha pro trestný čin pobuřování podle § 100 odst.1 a| trestního zákona k podmíněným trestům odnětí svobody v trvání 18 měsíců. Jak jsme již oznámili (viz naše sdělení č.605 a 616), měla jejich tzv.trestná činnost spočívat v kritických výrocích k poměrům v podniku i ve státě a ve veřejném poslouchání a komentování Hlasu Ameriky a Svobodné Evropy.

Ervín Motl byl k odvolacímu řízení předveden z vazby, kde je již od 2.7.1986. Do soudní síně a ani do soudní budovy nebyli vpuštěni zástupci velvyslanectví USA a Velké Británie, kteří si přáli jednání sledovat. K žádosti obhájce, aby byli vpuštěni do soudní budovy, uvedl předeseda senátu dr.Janda, že jeho pravomoc sahá jen ke dveřím soudní místnosti a ne dále.

Soud rozhodoval o odvolání obžalovaného Ervína Motla a dále odvolání jeho manželky a jeho otce, podaná v jeho prospěch a odvolání Milana Svatoše a Jindřicha Bláhy. Obhajoba poukázala na rozpornost jednotlivých výpovědí, neúplnost zjištění, nerespektování důkazů, které obžalovanému prospívají a rovněž na absenci nepřátelského motivu.

V odůvodnění usnesení uvedla zpravodajka senátu JUDr.Marie Dojčárová, že zákony a soudní řízení mají třídní charakter, že Ervín Motl se dostal na druhou stranu barikády a že celé jednání Ervína Motla vychází z toho, že popírá vedoucí úlohu KSČ. Tímto usnesením nejvyššího soudu nabyl krutý rozsudek městského soudu v Praze právní moci.

Rozhodnutí nejvyššího soudu je alarmující, neboť opět je do vězení posílán člověk za to, že vyjadřoval své kritické názory. Tímto procesem u nejvyššího soudu se zahajuje série procesů, které očekáváme v příštích týdnech: Hlavní líčení s funkcionáři Jazzové sekce, hlavní líčení s Janem Dusem, odvolací řízení s Františkem Adamíkem mají již stanoveny termíny; procesy s bratry Wonkovými a Petrem Pospíchalem se očekávají v nejbližší době. Ve všech případech s výjimkou Jazzové sekce, kde politický charakter případu je maskován obviněním z hospodářské kriminality, jsou všichni hlavní obvinění těchto trestních věcí stíháni pro tzv.podvracení republiky. Tato koncentrace soudní represe je naprosto neobvyklá a lze ji vysvětlit jako součást momentální strategie státní moci ve složité vnitropolitické i mezinárodní situaci.

6.3.1987

*

Sdělení č.622 (Další případ zásahu státních orgánů proti svatebčanům)

Vyšetřovatel okresní prokuratury v Hradci Králové dne 6.11.1986 vznesl obvinění proti Stanislavu Berkovi, Vítu Tichému, Romanu Šubovi, Milanu Šupolovi a Kamilu Petrovickému pro trestný čin útoku na veřejného činitele podle §§ 155 a 156 trestního zákona a pro trestný čin výtržnictví podle § 202 trestního zákona. Těchto údajných trestných činů se měli dopustit tím, že večer dne 25.10.1986 se v Belči nad Orlicí dle tvrzení příslušníků jednotky SNB, která proti nim zasahovala, dopustili výtržnosti, rozlévali po podlaze pivo a jiné nápoje, tropili nadměrný hluk, házeli po pohostinství kelímky od piva a hrubými slovními výroky uráželi přivolané příslušníky SNB, které napadli i fyzicky.

Ve skutečnosti byl celý tento incident vyvolán nepřiměřeným a neobvyklým zásahem pořádkové jednotky SNB. Za zvláště pohoršující považujeme fakt, že příslušníci SNB svatebčany bili a více než polovinu jich odvezli k výslechu včetně novomanželů.

Považujeme za zřejmé, že k celému konfliktu došlo jen proto, že všichni svatebčané patří k hnutí punk, jehož přívrženci jsou bezpečnostními orgány systematicky šikanováni.

7.3.1987

*

Sdělení č.623 (Petr Obšil ve výkonu trestu)

Dvacetiletý Petr Obšil z Olomouce - Hejčína, který byl v lednu t.r.odsouzen vojenským obvodovým soudem v Olomouci (doplňujeme, že předsedou senátu byl mjr.JUDr.Jan Mrlík) k trestu odnětí svobody v trvání 22 měsíců nepodmíněně za nenastoupení služby v ozbrojených silách (§ 269 odst.1 tr.z.) a za maření způsobilosti ke službě (§ 269 odst.1 tr.z.), se nalézá od 25.2.1987 ve výkonu trestu v nápravně výchovném ústavu v Plzni - Borech. Pravděpodobně dne 5.2.1987

byl v odvolacím řízení, konaném u vyššího vojenského soudu v Táboře, rozsudek olomouckého soudu potvrzen. Při normálním průběhu skončí jeho trest 22.9.1988. O případu tohoto odpirače vojenské služby jsme referovali ve sdělení č.604.
11.3.1987

*

Sdělení č.624 (Rozsudek nad funkcionáři Jazzové sekce)

Obvodní soud pro Prahu 4, jehož senátu předsedal Vladimír Stibořík, odsoudil v hlavním líčení konaném ve dnech 10. a 11.března 1987 Karla Srpa k šestnácti měsícům nepodmíněně, Vladimíra Kouřila k deseti měsícům nepodmíněně, a to oba do první nápravně výchovné skupiny, dále Josefa Skalníka k deseti měsícům podmíněně na zkušební dobu tří let a Čestmíra Huňáta a Tomáše Křivánka k podmíněným trestům v trvání osmi měsíců na zkušební dobu dvou let. Na začátku hlavního líčení vyloučil soud věci Miloše Drdy a Vlastimila Drdy k samostatnému projednávání, a to proto, že ani jeden se nemohl ze zdravotních důvodů zúčastnit hlavního líčení. Dále soud vyloučil k samostatnému projednávání řízení s Karlem Srpem pro neoprávněné vytváření finančních fondů podle § 127 trestního zákona; pro tento trestný čin, k němuž mělo dojít před říjnem 1984, kdy byla Jazzová sekce úředně rozpuštěna, je stíhán Karel Srp sám a jak jsme již oznámili, městský soud v předchozím procedurálním řízení potvrdil stanovisko obvodního soudu, že část věci týkající se tohoto trestného činu se vrací prokurátorovi k došetření a příslušná část obžaloby k přepracování. Protože však před zahájením hlavního líčení došetření a přepracovnání obžaloby nebylo ještě provedeno, vyloučil soud toto řízení k pozdějšímu samostatnému projednávání. Bude-li v onom řízení shledán Karel Srp vinným, může mu být dosavadní trest zvýšen, a to - nabude-li již vynesený rozsudek právní moci - až do výše tří let.

Prokurátor Petr Šnajdr požadoval v závěrečné řeči odsouzení obžalovaných k podstatně vyšším trestům, a to podle právní kvalifikace § 118 odst.1,2 trestního zákona (nedovolené podnikání) a dožadoval se, aby byli uznáni vinnými i spácháním trestného činu podle § 136 trestního zákona (poškozování majetku v socialistickém vlastnictví). Soud je však shledal vinnými toliko trestným činem nedovoleného podnikání v rozsahu prvního odstavce příslušného zákonného ustanovení. Toto rozhodnutí soudu ovlivnil přepracovaný znalecký posudek ing.Vilmy Bellingové, podle něhož v alternativě nejpříznivější pro obžalované bylo použito pro tzv.nedovolené podnikání, tj.investováno do další činnosti sekce, jen šedesát tisíc Kčs.

Rozsudek není pravomocný. Všichni obžalovaní si ponechali lhůtu na rozmyšlení. Prokurátor se odvoláním domáhá, aby vina byla uznána v rozsahu obžaloby a aby byly uloženy přísnější tresty.

Hlavní líčení se konalo v atmosféře neobvyklé solidarity, o niž se zasloužilo jak několik set přátel, kteří čekali v soudní budově, tak i zcela mimořádný zájem mezinárodní veřejnosti. Hlavní líčení sledovali v soudní síni pracovníci tiskových agentur AFP a Reuter a dopisovatel rozhlasové stanice Hlas Ameriky, jimž bylo jednání oficiálně tlumočeno do angličtiny. Zástupci dalších sdělovacích prostředků, jakož i pracovníci některých západních zastupitelských úřadů v Praze a řada návštěvníků z ciziny, mezi nimiž byl i předseda Mezinárodní jazzové federace při hudební radě UNESCO p.Charles Alexander, zástupci humanitárních organizací Amnesty International, Helsinki Watch a International Helsinki Federation for Human Rights, zástupkyně advokátní komory francouzského departementu Haute Seine a delegace britského svazu hudebníků byli v soudní budově rovněž přítomni.

Na tiskové konferenci, která se konala v den vynesení rozsudku zodpověděli členové pracovního výboru Jazzové sekce jakož i souzení funkcionáři přítomným novinářům otázky, týkající se právě skončeného procesu, budoucnosti Jazzové sekce a jejího dalšího působení v rámci Mezinárodní jazzové federace. Na dotazy odpověděl i p.Alexander, příspěvky přednesli delegáti svazu britských hudebníků a další přítomní hosté.

K hodnocení dosavadního průběhu trestního řízení je nutno poznamenat, že vynesený rozsudek, jakkoli se zdá ve srovnání s původně hrozícími tresty mírný, lidsky vážně postihuje funkcionáře Jazzové sekce a je trvalou hrozbou pro její další činnost. I když bylo soudním jednáním opět zpochybněno - právně i morálně - předchozí rozpuštění této kulturní organizace, neřešila se před soudem otázka její další legální existence, o jejíž řešení po celou dobu od svého rozpuštění marně usiluje. Československá i mezinárodní veřejnost, která se za postižené tolik zasazovala, stojí nyní před úkolem dosáhnout tohoto cíle.
(Viz naše sdělení č.467, 508, 555, 559 [dokument Ch 77|24|86], 599, 607 a 619.)
12.3.1987

*

Sdělení č.625 (Stanoveno datum procesu s bratry Wonkovými)

Dne 17.3.1987 v 8,45 hodin má v místnosti číslo 56A soudní budovy ve Spálené2, Praha 1 začít hlavní líčení v trestní věci proti Pavlovi a Jiřímu Wonkovým. Líčení má pokračovat 18.března a případně i 19.března. Pavel Wonka je obžalován pro trestný čin podvracení republiky podle § 98 odstavce 1 trestního zákona, jehož se měl dopustit tím, že mezi lidmi rozšiřoval svůj volební program, s nímž se pokoušel nezávisle kandidovat v posledních volbách do Federálního shromáždění v květnu 1986. Dále je stíhán i pro trestný čin útoku na veřejného činitele podle § 155 odstavce 1 písmene a| trestního zákona, jehož se měl dopustit při konfliktu se soudcem, který v jeho bytě prováděl exekuci. Hrozí mu trest od jednoho roku do pěti let.

Čtyřiatřicetiletý automechanik Pavel Wonka z Vrchlabí je znám v trutnovském okrese jako zastánce lidských práv, který pomohl mnoha spoluobčanům, postiženým nezákonnými či nesprávnými postupy úřadů. V této souvislosti byl již v letech 1984-85 čtrnáct měsíců vězněn (viz naše sdělení č.394). Jeho volební program byl založen na reformních postojích, které Pavel Wonka sám hodnotí jako postoje, které jsou v souladu s koncepcemi veřejné informovanosti a přestavby, propagované v SSSR sovětskými činiteli v čele s Michailem Gorbačovem.

Jeho bratr, šestatřicetiletý vedoucí skladu Jiří Wonka, otec pětiletého dítěte, je pravděpodobně v souvislosti s činností Pavla Wonky obžalován z trestného činu pobuřování podle § 100 odstavce 1 písmene a| trestního zákona, jehož se měl dopustit mj.psaním stížností státním orgánům. Hrozí mu trest od šesti měsíců do tří let. Jiří Wonka byl teprve krátkou dobu před svým uvězněním vyloučen z KSČ.

Oba bratři jsou německé národnosti a Pavel Wonka spatřuje v trestním postihu a v předchozích šikanách, které oba bratry postihovaly, projev národnostní nesnášenlivosti. Bratři Wonkovi jsou ve vazbě od 26.5.1986, a to ve věznici ministerstva spravedlnosti v Hradci Králové. Kralovéhradecký krajský soud byl také podle zákona příslušný k soudnímu řízení v této věci; v lednu t.r.odňal však nejvyšší soud ČSR věc tomuto soudu a přikázal ji městskému soudu v Praze, který nyní nařídil hlavní líčení. Důvody tohoto rozhodnutí nejvyššího soudu spočívají pravděpodobně v obavách možné podjatosti kralovéhradeckých soudců vůči Pavlu Wonkovi, který měl ve východočeském kraji již řadu soudních sporů, trestních i občanskoprávních, respektive u mnoha sporů právně zastupoval jiné osoby.

Po odvolacím procesu s Ervínem Motlem u nejvyššího soudu ČSR a hlavním líčení s funkcionáři Jazzové sekce je chystané hlavní líčení s bratry Wonkovými již třetím veřejně známým případem politického procesu v měsíci březnu. Původně mělo toho dne začít hlavní líčení s Janem Dusem, které však bylo odročeno. Důvodem této změny může být i to, že po velkém zájmu mezinárodní veřejnosti o právě skončený proces s Jazzovou sekcí se státní orgány obávají další publicity případu Jana Dusa, který ve světě rovněž vzbudil značnou pozornost; naopak případ bratří Wonkových je čs.i zahraniční veřejnosti dosud málo znám. Proto je zapotřebí, aby všichni lidé dobré vůle projevili také oběma pronásledovaným bratrům účinnou solidaritu. (Viz naše sdělení č.536, 544 a 585.)
13.3.1987

****** ****** ******

Francouzští politici k Pražskému jaru a 10.výročí Charty 77

Podle agenturních zpráv z 19.12.1986, které se nám se zpožděním dostaly, vyjádřili se v rozhovorech pro rozhlasovou stanici Svobodná Evropa u příležitosti 10.výročí založení Charty 77 k čs.problematice dva členové současné francouzské vlády, jeden bývalý ministr a několik dalších veřejných činitelů.

Ministr pro evropské záležitosti Bernard Bosson uvedl, že konečným cílem dnešní francouzské politiky je integrace a spolupráce všech národů, které jsou připraveny respektovat tradiční hodnoty svobody, lidských práv a demokracie. B.Bosson rovněž zdůraznil, že Francie připisuje velký význam tzv.třetímu helsinskému koši, včetně lidských práv a cirkulace lidí a myšlenek mezi Východem a Západem.

Státní tajemník pro lidská práva Claude Malhuret vyjádřil snahu francouzské vlády požadovat činy, směřující k uskutečnění práv a svobod, neboť prázdná slova nestačí. V této souvislosti uvedl, že země jako Československo už deset let jen stále slibují pokrok v této oblasti. Připomněl, že signatáři Charty 77 již před deseti lety nepožadovali nic jiného než plné respektování čs.ústavy a helsinských ujednání včetně těch, která se týkají lidských práv a svobod. Ale pražské vedení, řekl dále tento člen francouzské vlády, neučinilo s výjimkou slibů vůbec nic. Proto je současná situace v Československu dramatická, uvedl na závěr C.Malhuret, a 10.výročí Charty 77 je tragickou událostí.

Bývalý francouzský ministr zahraničních věcí, který byl hlavním fr.jednatelem v Helsinkách, Jean Sauvagnargues prohlásil, že Francii a Československo pojí dlouhá tradice přátelství a že on sám pobýval v Praze v únoru 1948. V rozhovoru dále popsal zdrženlivost, kterou projevil L.Brežněv při jednáních o lidských právech. Ještě zdrženlivější byl podle vzpomínek J.Sauvagnarguesa Lubomír Štrougal, který krátce po podepsání závěrečného aktu z Helsinek pobýval v Paříži. Štrougal se tehdy hrozil možných reakcí, které by mohly mít Helsinky, zvláště jejich lidskoprávní aspekty, na situaci v Československu. Bývalý ministr soudí, že od uzavření helsinských dohod došlo v Evropě jen k malému pokroku v oblasti lidských práv. Vyzval západní státy, aby vykonávaly větší hospodářský a jiný nátlak na Prahu, Varšavu a Budapešť, aby v těchto zemích byly více uváděny v život ustanovení helsinských dohod.

Krátce po založení Charty 77 založili tři významní fr.intelektuálové Výbor na podporu Charty 77. Jeden z nich, básník Pierre Emmanuel, mezitím zemřel. K nadcházejícímu výročí Charty 77 promluvili druzí dva:

Socialista, novinář a spisovatel, v nedávných letech fr.velvyslanec v Římě Gilles Martinet byl v době Pražského jara tajemníkem socialistické strany. Považuje Pražské jaro za významný socialistický experiment, mj.zvláště pro jeho možné uplatnění na Západě. Podle G.Martineta je potom Charta 77 přímým důsledkem Pražského jara, jakož i Helsinek, a jednoho dne k pokroku, vyznačeného linií Pražského jara. G.Martinet připomněl, že rovněž François Mitterrand se neobyčejně zajímal o čs.události roku 1968 a jejich důsledky a tento zájem si uchovává i dnes.

Novinář a autor několika politických knih, bývalý vysoký funkcionář francouzské komunistické strany Pierre Daix označil založení Charty 77 za historickou událost nejen pro Československo a východní Evropu, ale pro celý kontinent. Charta je důkazem, řekl Pierre Daix, že není možno zničit kulturní dědictví lidu a že není možno ho zbavit národní identity. Charta 77 a následující události v Polsku přispěly k lepšímu pochopení evropského Západu v oblasti mnoha skutečností, týkajících se říše, kterou ve východní Evropě vytvořil SSSR, řekl v závěru P.Daix.

Gilles Martinet a Pierre Daix uvedli rovněž, že výbor, v němž působí, nadále podporuje úsilí v oblasti lidských práv v Československu, jakož i podobné snahy v dalších zemích.

****** ****** ******

Projev norského ministra zahraničních věcí Knuta Frydelunda na shromáždění k 10.výročí Charty 77 v Oslo dne 29.1.1987

Mezi Norskem a Československem existují už tradičně blízké svazky. Po celá desetiletí se upevňovaly četné vazby mezi národy obou zemí.[...]

Setkají-li se lidé z Norska a z Československa, vyvstává vzpomínka na Bjørnstjerne Bjørnsona - zastánce slovanského lidu a mluvčího evropského svědomí na obranu Slováků.

V lidech, kteří stojí za Chartou 77, i v myšlenkách tohoto dokumentu a v jeho působení toto Bjørnsonovo statečné vystoupení pokračuje v naší době a dále se rozvíjí. Základní prohlášení Charty 77, jež tyto jednotlivce spojuje, je nadčasové v tom smyslu, že jeho zdrojem, který zároveň je v něm dále rozvíjen, je evropská humanistická tradice, jež byla dosud a musí být i nadále podstatou síly Evropy, působící jak dovnitř tak i navenek.

Dnes večer jsme se tu shromáždili k poctě Charty 77 - tohoto zcela zvláštního hnutí, které není organizací ani organizovanou opozicí, nýbrž společenstvím hluboce angažovaných jednotlivců, kteří pracují pro posílení lidských práv.[...]

Politické styky a spolupráce překonávající dělící čáru mezi Východem a Západem musejí přinést hmatatelné výsledky v práci pro lidská práva. Na druhé straně pokrok v úsilí pro lidská práva svým účinkem posílí důvěru, jež je zase předpokladem pro uvolnění, pro smysluplnou spolupráci a pro překonávání rozdělení Evropy - rozdělení, jehož nepřirozený charakter je stále zřetelnější, poněvadž postihuje národy a státy se společným historickým a kulturním základem.

Na tyto souvislosti upozornila Charta 77 a ve svém působení se je snaží stavět do popředí. Helsinský dokument se stal základnou k tomu, aby se ve spolupráci mezi Východem a Západem začala uplatňovat i lidská stránka; vím dobře, že tyto nové postupy bylo někdy těžké uskutečňovat: někde byly považovány za nepřátelské jednání a odmítány jako neoprávněné vměšování do vnitřních záležitostí jiného státu.

Můžeme však zaznamenat, že později, v posledních měsících, předkládní problémů lidských vztahů při jednání Východ-Západ se stalo snažším. Například to, že Andrej Sacharov se nyní směl vrátit do Moskvy ke své práci, může být ilustrací tohoto, právě probíhajícího vývoje. Tento příklad a jiné signály by však neměly být jen pomíjejícím jevem nebo taktickým manévrem. Jednání v této oblasti může vycházet z chladné a střízlivé úvahy, že nedostatek základních lidských práv prostě vede ke stagnaci, že útlak a nátlak znamená obrovské plýtvání zdroji, že svobodné právo lidí vyjadřovat co si myslí je předpokladem pro pokrokový vývoj moderní společnosti.

Možná, že vyslovení této hypotézy je ovlivněno nadějí a přáním, aby tomu tak bylo. Rozhodně se však musíme společně snažit, aby se taková naděje stala skutečností. Tento požadavek stavíme sami sobě. Bude to ovšem nutně vyžadovat čas. Zažijeme tu ještě zklamání a neúspěchy. Ale nebuďme maximalisty. A především: cílevědomou politikou, usilující o uvolňování a o sbližování Východu a Západu, o stále širší otevřenost v těchto vztazích, může být vytvořena základna k dalšímu rozvoji lidských práv.

Přeji Fondu na podporu Charty 77 úspěch v další práci.

****** ****** ******

Mezinárodní výbor Labour Party k 10.výročí Charty 77

Mezinárodní výbor Labour Party zasílá pozdravy členům a mluvčím Charty 77 u příležitosti 10.výročí vydání jejího základního prohlášení. Odvaha a pružnost Charty 77, s nimiž čelí neustálým šikanám a represím čs.úřadů, byla inspirací pro demokratické socialisty. Výslechy, domovní prohlídky, omezení svobody pohybu, propouštění z práce a věznění byly jedinou odpovědí politicky nesmlouvavé vlády, která není schopna zvládnout nové a odvážné myšlenky předložené stoupenci Charty. Labour Partry se odvolává na závazek čs.vlády, že bude dodržovat Všeobecnou deklaraci lidských práv Spojených národů a mezinárodní pakty o lidských právech. Opět ujišťujeme, že plně podporujeme

názor vyjádřený v základním prohlášení Charty 77: 'Svoboda a práva lidí, jež tyto pakty zaručují, jsou důležitými civilizačními hodnotami, k nimž v dějinách směřovalo úsilí mnoha pokrokových sil, a jejichž uzákonění může významně pomoci humánnímu vývoji naší společnosti.' Majíc toto na mysli požaduje Labour Party, aby čs.vláda propustila na svobodu členy Charty 77, jako je např.Jiří Wolf, kteří byli uvězněni za své přesvědčení. Současně také vyzýváme čs.úřady, aby propustily na svobodu zbývajících pět vedoucích pracovníků Jazzové sekce pražské pobočky Svazu hudebníků.
Londýn 14.1.1987

******* ****** ******

Komuniké o besedě s SPD

Na pozvání čs.mírového výboru dlí v těchto dnech na návštěvě v Československu delegace Sociálně demokratické strany Německa - pracovní skupiny 'Křesťané v SPD Rýn-Neckar'. Z iniciativy německých hostů došlo 4.března 1987 k přátelské besedě, jíž se zúčastnili signatáři Charty 77 a členové VONS Václav Malý, Anna Šabatová a Petr Uhl, z německé strany poslanec Spolkového sněmu Gerd Weisskirchen, Renate Schweizerová, Herbert Schweizer, Henry Braun a Mathias Bless. Při setkání se hovořilo o vývoji Charty 77, uplatňování lidských práv Československu, o situaci církví a oblasti náboženství, dále o případu několika vězňů, hájených Výborem na obranu nesptravedlivě stíhaných, zvláště těch, jejichž soudní procesy se očekávají v příštích týdnech. Besedovalo se rovněž o otázkách evropské spolupráce a míru a o problémech složitých vztahů a možností dialogu mezi nezávislými skupinami a oficiálními strukturami.
5.3.1987

****** ****** ******

Jiří Hájek píše Lubomíru Štrougalovi

V Praze dne 3.2.1987

Vážený pane předsedo vlády,

jako jistě mnoho spoluobčanů jsem se zájmem a pozorně četl Váš projev o otázkách přestavby hospodářského mechanismu, zejména odstavce, v nichž dovozujete, že přestavba bude svými důsledky zasahovat i do ostatních sfér života naší společnosti. Snad to lze chápat jako odmítnutí pokusu pojímat a hlavně realizovat právě uveřejněné 'Zásady přebudování...' jen jako další verzi 'souboru opatření' omezovaných na organizačně-technické úpravy a zdokonalování toho, co špatně funguje. Snad je v tom možno vidět dokonce snahu přiblížit se k pozicím, ve stejné době vyjádřeným M.Gorbačovem slovy, že "přestavba je možná jen prostřednictvím demokracie a díky demokracii".

Bylo by si jen přát, aby k tomuto poznání dospěla rozhodující místa u nás a aby se to projevilo v myšlení i praxi také u orgánů, podléhajících pravomoci Vaší vlády. Jak daleko k novému myšlení mají některé z nich, poznávám názorně právě v těchto dnech. Od soboty 31.1.ráno stojí před domkem, v němž bydlím, dnem i nocí vůz StB, v němž se střídají tříčlenné posádky mladých lidí. Při příjezdu mi jeden z nich oznámil, že prý tu jsou pro mou "ochranu" - před kým a před čím, mi nevysvětlil, stejně jako mi nebyl schopen mi sdělit, na základě jaké právní normy se tak děje. "Ochrana" spočívá v tom, že na každém kroku mne doprovází jedno z aut, střídajících se před našimi vrátky, popřípadě, vede-li má cesta dál od jízdní dráhy, jeden či dva z oněch mladíků, kteří většinu času vysedávají nečinně v oněch vozech. V těsné blízkosti, doslova v patách se mne drží na každém kroku, o němž také svědomitě referují do přístroje, jejž nosí sebou. Dnes se jejich péče vystupňovala do té míry, že mi v 11 hodin zabránili odejít do blízké samoobsluhy - prý na zvláštní příkaz, jejž si ještě dálkovým dotazem z auta ověřili. Zákonnou oporu tohoto omezování svobody pohybu mi nebyli schopni uvést.

Toto absurdní divadlo či předvádění arogance moci samozřejmě vyvolává v okolí dost pozornosti a je sledováno se směsí pobavení a údivu, nemluvě o dalších pocitech. Samozřejmě nechává bez odpovědi řadu otázek, které i v zrcadle výše vzpomenutého Vašeho projevu nabývají na závažnosti: Jde tu nejen o zdůrazňované hospodaření státními prostředky a pracovními silami, ale především o nezákonnost postupu, jímž se těmito hodnotami plýtvá k projevům malicherných byrokratických šikan.Nevím,co příslušníci ministerstva vnitra

tím chtějí docílit. Jiný efekt než možná pobavení některých spoluobčanů a snížení již tak nevalné prestiže orgánů toto divadlo předvádějících tu lze těžko najít.

Myslím, pane předsedo, že tyto praktiky by zasluhovaly věcné přezkoumání v zrcadle zásad, které vyhlašujete.

Jiří Hájek

****** ****** ******

Dopis Ladislava Lise prezidentovi republiky

Začátek dopisu L.Lise je věnován současné společenské situaci. Dále L.Lis uvádí:

Dávám [...] v úvahu, abyste použil, jako prezident republiky, své ústavní pravomoci podle čl.61 odst.1 ústavního zákona č.144|1968 Sb. o čs.federaci a 1. prominul tresty politickým vězňům nespravedlivě odsouzeným podle I.hlavy zvláštní části trestního zákona. Jde především o tyto občany: ing.Petr Hauptamnn, Josef Römer, František Veis, Jiří Wolf, Walter Kania, Heřman Chromý, Dalibor Helštýn, Josef Hejlek, Ervín Motl, Jiří Boháč, František Adamík, Eduard Vacek, Jaroslav Švestka, Ivo Kantoš, Stanislav Kolář, Bohumil Koždoň, ing.Pavel Křivka, Milan Oboda, Ladislav Ševec.

2. Nařídil zastavení trestního stíhání všech občanů, kteří jsou jeho předmětem jen pro své občanské a politické postoje. Mám na mysli přwedevším skupinu lidí, stíhaných jen pro svou ediční činnost v Jazzové sekci. Jsou to Miloš Drda, Vlastimil Drda, Vladimír Kouřil, ing.Čestmír Huňát, Tomáš Křivánek, Josef Skalník, Karel Srp, dále pak je to Jan Dus, evangelický farář a signatář Charty 77, Petr Pospíchal, signatář Charty 77 a člen VONS, Michal Mrtvý, Jiří Wonka a Pavel Wonka a další osoby, proti nimž je vedeno trestní řízení na svobodě a které sleduje Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných.

3. Dal podnět ke zrušení ochranného dohledu dle zákona č.44|1973 Sb.neoprávněně a nedůvodně uloženého Petru Cibulkovi, Jiřímu Gruntorádovi, Ivanu Jirousovi a Ladislavu Lisovi.

4. Aby se znemožnilo účelové zneužití trestního zákona k pronásledování občanů jednajících podle svého přesvědčení, svědomí a víry, dal podnět, aby v souladu s čl.2 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech, jakož i výsledným dokumentem madridského jednání účastníků konference o bezpečnosti a spolupráci v Evropě, byla ustanovení mezinárodních paktů plně včleněna do právního řádu ČSSR a ta ustanovení čs.právního řádu, která odporují mezinárodním paktům, byla zrušena (např. § 98 a další). Aby čs.vláda učinila prohlášení podle čl.41 paktu o občanských a politických právech o kompetenci Výboru pro lidská práva a podepsala také opční protokol k tomuto paktu, umožňující jednotlivcům obracet se k tomuto výboru se stížnostmi na porušování svých práv.

To ovšem nestačí, aby se zabránilo všem nezákonnostem. Bylo by proto třeba, aby příslušné zákonodárné orgány Federálního shroáždění i republikové projednaly, na Váš podnět, činnost ministerstva vnitra, především Státní bezpečnosti a přijaly taková opatření, která by vedla k dodržování zákonnosti a znemožnila orgánům ministerstva vnitra, především StB, zneužívat svého nadřazeného postavení a služební pravomoci k nezákonným zásahům prostřednictvím státních orgánů, institucí, organizací a složek do sociálních, hospodářských a občanských práv občanů a do jejich soukromého a společenského života. S tím souvisí i přijetí opatření, aby orgány soudu a prokuratury dodržovaly platné zákony bez dodatků - účelových hledisek a politicko-ideologických směrnic, odporujících znění a duchu zákona [...]

V Praze dne 5.3.1987

Ladislav Lis, místopředseda FIDH (Mezinárodní federace pro lidská práva)

Kopie byly zaslány na vědomí předsedovi federální vlády, předsedovi FS, FIDH, evropské konferenci signatářů helsinského dokumentu ve Vídni, ČTK, Čs.rozhlasu a Čs.televizi. ****** ****** ******

Solidarita s Petrem Pospíchalem

Petice krajskému soudu v Brně

Krajský soud v Brně
Rooseveltova 6,602 00 Brno

V nejbližších dnech přistoupíte k soudnímu procesu s Petrem Pospíchalem, obviněným z trestného činu podvracení republiky. Hrozí mu trest odnětí svobody v rozpětí tří až deseti let a případný následný až tříletý ochranný dohled.

Obracíme se na Vás, neboť jsme přesvědčeni, že je ve Vaší pravomoci pozitivně ovlivnit osud obviněného.

Mnozí z nás osobně Petra Pospíchala známe a nemáme důvod se domnívat, že jeho činnost odporuje zákonům našeho právního řádu, jehož integrální součástí jsou Mezinárodní pakt o občanských a politických právech a Mezinárodní pakt o hospodářských , sociálních a kulturních právech [vyhl.č.120|1976 Sb.]. Jesliže dojde k jeho trestnímu postihu ve smyslu § 98 odstavce 1,2 písmene a,b| trestního zákona, je třeba brát náš dopis jako protest proti tomuto soudnímu postupu. 8.března 1987

Tuto petici podepsalo 250 čs.občanů. Soupis jejich jmen zaslal krajskému soudu v Brně Václav Malý, Nad pomníkem 2, Praha 5. V týdnu po odeslání petice přibylo dalších 50 podpisů. V podpisování petice se pokračuje.

*

Žádost o okamžité zastavení trestního stíhání Petra Pospíchala

adresovalo dne 3.března 1987 Krajské prokuratuře v Brně a Generální prokuratuře ČSR šestnáct, převážně brněnských občanů. V žádosti se uvádí, že uvěznění Petra Pospíchala je v zásadním rozporu s Mezinárodním paktem o občanských a politických právech.

"Žádáme proto okamžité zastavení tohoto trestního stíhání, které je extrémní ukázkou nezákonné praxe, jež permanentně už řadu let tvrdě postihuje prakticky veškerou na státních institucích nezávislou politickou i kulturní aktivitu," píše se v žádosti a dále se pokračuje:

"Žádáme také urychlené přezkoumání judikatury § 98 trestního zákona, jakož i všech ostatních paragrafů spadajících pod tzv.trestné činy proti základům republiky, a její změnu odpovídající Mezinárodnímu paktu o občanských a politických právech. Vyzýváme všechny odpovědné instituce, aby v rámci své kompetence bez prodlení sjednaly všestrannou nápravu."

Starší prokurátor Krajské prokuratuty [jméno strojem není uvedeno, podpis je nečitelný] v odpovědi matce Petra Pospíchala Marii Adámkové, která žádost podepsala jako první, uvedl, že žádost je bezpředmětná, neboť orgány činné v trestním řízení hodnotí veškeré důkazy, jak ty, které jsou ve prospěch obviněného, tak i ty, které jsou v jeho neprospěch.

*

Petice z Gottwaldova prezidentu republiky

poslalo dne 12.února 1987 22 občanů, za správnost podpisů odpovídal Stanislav Devátý. Také text této petice se dovolává Mezinárodního paktu o občanských a politických právech, mj. "práva zahrnující svobodu vyhledávat, přijímat a rozšiřovat informace a myšlenky všeho druhu, bez ohledu na hranice, ať ústně, písemně či tiskem, prostřednictvím umění nebo jakýmikoli jinými prostředky podle vlastní volby." Gottwaldovští občané žádají v závěru petice, aby se prezident republiky zasadil o okamžité propuštění Petra Pospíchala z vězení. Svůj dopis poslali na vědomí ministerstvu spravedlnosti, Generální prokuratuře, ministerstvu vnitra a Výboru za osvobození Petra Pospíchala. Stanislavu Devátému přišla odpověď z Krajské prokuratury v Brně, datovaná 9.březnem 1987; starší prokurátor se stejným nečitelným podpisem ho ubezpečuje, že "postup vyšetřovatele...je průběžně přezkoumáván v rámci dozoru v přípravném řízení dozorovým prokurátorem krajské prokuratury v Brně". Jméno tohoto dozorového prokurátora se neuvádí. Dopis staršího prokurátora pak pokračuje: "Co se týče názoru, že vyšetřovatel jednal v rozporu s ústavou ČSSR a Meziná-

rodním paktem o občanských a politických právech, není toto tvrzení na místě. Podle ústavy je každý občan povinen se řídit zákony tohoto státu. Čl.19 odstavec 3 vyhlášky federálního ministerstva vnitra č.120|76 Sb.o mezinárodním paktu o občanských a politických právech stanoví, že užívání práv uvedených v odstavci 2 citované vyhlášky sebou nese zvláštní povinnosti a odpovědnost. Může proto podléhat určitým omezením, zejména takovým, jaká stanoví zákon a jež jsou nutná k respektování práv nebo povinností jiných a k ochraně národní bezpečnosti nebo veřejného pořádku, zdraví nebo morálky," končí své sdělení starší prokurátor. Z kontextu je zřejmé, že oním omezujícím zákonem myslí např.zákonné ustanovení podle § 98 trestního zákona o podvracení republiky, podle něhož je t.č. Petr Pospíchal trestně stíhán.

Na to reagoval Stanislav Devátý, člen Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných, přípisem ze 14.3.1987; adresoval ho původním příjemcům petice, tedy Genrální prokuratuře a prezidentovi republiky. Z jeho dopisu vyjímáme:

"Ustanovení podle § 98 má dosti široké znění k poskytnutí možnosti trestního stíhání, a to proti každému občanu, majícímu jiný názor nebo jiné přesvědčení než oficiální, jak o tom svědčí např.případy Františka Adamíka, Jana Dusa nebo Heřmana Chromého. Stačí si přečíst judikaturu k § 98 tr.z. o tom, co např.nelze považovat za podvratnou činnost; cituji: 'za podvratnou činnost nelze však považovat vyznávání světového názoru odlišného od vědeckého světového názoru marxismu-leninismu, dobře míněné odlišné názory a kritické připomínky různého druhu, byť by byly do jisté míry pochybné' [vysvětlivka č.21 komentáře k § 98 tr.z.]. Tedy na jedné straně se říká, že ... jsou připouštěny...kritické připomínky, ale na druhé straně je toto samo omezeno jakousi jistou mírou. V posuzování této 'jisté míry' tedy zjevně jde o to, koho, kdy a za jakých okolností se takové posuzování týká a jak je momentálně žádoucí tuto míru posuzovat. Již tyto možnosti v posuzování vlastně eliminují odstavec 1 a 2 článku 19 mezinárodního paktu podle vyhl.č.120|76 Sb." Stanislav Devátý dále připomíná závazek čs.ústavních orgánů, který na sebe vzaly přijetím paktů, upravit své zákonné předpisy tak, aby byla uplatněna práva uznaná v paktech. Stanislav Devátý považuje předchozí petici za důvodnou a nadále požaduje propuštění Petra Pospíchala z vězení.

*

Protestní hladovka za Petra Pospíchala

má štafetový charakter. Jak bylo již oznámeno, začala v Brně, dále ji drželo několik olomouckých občanů, v současné době pokračuje řetěz 48 hodinových resp.72 hodinových hladovek v Praze. Postupně ji drželi nebo držet budou: Marie Kaplanová (3 dny), Václav Malý, Martin Höger s manželkou, František Hochman, Lenka Marečková-Müllerová, Jiří Gruntorád, Michal Kobal, J.Holba, Václav Havel (3 dny), Ivan M.Jirous (3 dny), Tereza Boučková, Martin Palouš, Marie Pekařová (3 dny) a Miroslav Němejc (3 dny). Řetěz zatím končí 16.dubna 1987. Samostatnou hladovku uspořádali také občané v Pardubicích. Hladovku 100 hodin ve dnech 8.3.až 12.3. držel Jaromír Šavrda z Ostravy.

*

Z dopisu Milana Šimečky z 21.2.1987

Člověk nemusí být do celé záležitosti přímo zasvěcen, aby došel k závěru, že tu jde o případ místní brněnské pomstychtivosti a demonstraci jakéhosi poselství, že zde pořád ještě jsme. Obávám se rovněž, že je to pokus Petra definitivně lidsky "utlouci", zbavit se jeho "provokující" existence. Vyzkoušeli na něm už všechny druhy zastrašování a psychického týrání a já jsem podle jeho vyprávění usoudil, že to vše směřovalo vědomě k rozkladu Petrovy psychické odolnosti.

*

Z dopisu Petra Pospíchala z vězení

Zdá se mi jako bych i já byl vyzván Kristem: "Následuj mě!", a neměl se ptát, co přijde potom a proč zrovna já. Nevím, zda mám právo myslet si, že je to jistý druh požehnání, ale kéž by tomu tak mohlo být, byl bych pak Kristu snad i blíže. Jisté věci v životě nemůžeme jinak, i kdyby to nastokrát bylo vhodnější. Člověk zůstává věrný svému srdci - je-li to srdce špatné, je věrný špatnému a věrně je pak špatný stále. Je-li to srdce plné touhy po pravdě a po spravedlnosti, pak nemůže také jinak, i když by často ulehčil svému životu.

*

Solidarita polské Solidarity s Petrem Pospíchalem

Prozatímní rada nezávislé samosprávné odborové organizace Solidarita protestuje proti tomu, že 22. ledna 1987 byl v Brně uvězněn Petr Pospíchal. Protestujeme proto, poněvadž jsou nám blízcí všichni ti, kdo bojují za lidská práva,a zvláště pak ti, kdož tak činí v tak těžkých podmínkách jako aktivisté nám blízké Charty 77 v Československu. Zvláštním důvodem našeho protestu je pak okolnost, že Petr Pospíchal byl uvězněn jako obviněný z rozšiřování publikací, vydávaných nakladatelstvími Solidarity, a rovněž z šíření informací o našem hnutí. Taková činnost navazuje na významné tradice a na úsilí o naši i vaši svobodu. Zasluhuje toho nevyššího uznání a ocenění.

Ve Varšavě 17.února 1987

Zbigniew Bujak, Bogdan Borusewicz, Władysław Frasyniuk, Tadeusz Jedynak, Bogdan Lis, Janusz Pałubicki, Józef Piniór

*

Solidarita polského hnutí Svoboda a mír s Petrem Pospíchalem

¶ Signatářům (vídeňského) memoranda Evropské sítě pro dialog Východ-Západ.

Čs.úřady uvěznily signatáře Charty 77 Petra Pospíchala z Brna. Pospíchal je obviněn z pokusu o podvracení republiky, protože mj.udržoval kontakty s členy Solidarity. Polské nezávislé mírové hnutí Svoboda a mír se obrací na všechny signatáře memoranda, aby na čs.vládě požadovali propuštění Petra Pospíchala.

V textu memoranda, které jsme podepsali, je věta o nezbytnosti kontaktů mezi občany států KBSE jako podmínce pro to, aby se mohl rozvíjet duch zmírnění mezinárodního napětí, a to pomocí činnosti zásadní povahy. Signatáři memoranda vyjádřili své přesvědčení, že je velmi důležité, aby se rozšířil dialog a spolupráce mezi nezávislými skupinami na Východě a na Západě, usilujícími o mír, lidská práva a ochranu životního prostředí. Činnost, pro niž je nyní uvězněn Petr Pospíchal, byla přesně onou činností, která vede k uvolnění mezinárodního napětí zdola rozšiřováním dialogu a spolupráce mezi nezávislými skupinami v zemích východní Evropy. Ve společně podepsaném memorandu souhlasíme s tím, že úsilí o občanská a lidská práva není pouze morálním závazkem pro všechny, kdož mají v úctě lidskou důstojnost, nýbrž také politickou nutností, chceme-li vytvořit podmínky pro trvalý demokratický mír.

V souladu s přesvědčením, které jsme společně vyjádřili v memorandu, vytváří uvěznění Petra Pospíchala překážku pro dosažení trvalého a demokratického míru v Evropě. Zastáváme proto názor, že nikdo ze signatářů memoranda by neměl šetřit námahou v úsilí přimět čs.vládu, aby Petra Pospíchala propustila. Věc míru je příliš závažná, než aby mohla být vystavena jakýmkoliv partikulárním politickým zájmům.

21.2.1987 Svoboda a mír

¶ Československému velvyslanectví ve Varšavě

Jeho Excelenci, československému velvyslanci v Polsku

Polské nezávislé mírové hnutí Svoboda a mír žádá čs.vládu, aby propustila na svobodu aktivistu za lidská práva Petra Pospíchala. Uvěznění Pospíchala, který ve své politické činnosti nepoužil násilí a ani k jeho použití nevybízel, je znásilněním lidských práv. A znásilňování lidských práv je hlavní překážkou pro proces zmirňování mezinárodního napětí a vytváření podmínek pro trvalý mír v Evropě. Uvěznění Petra Pospíchala vyvolává pochyby o důvěryhodnosti mírových prohlášení čs.vlády. Mír je věcí nás všech a nemůže být vystaven žádným partikulárním politickým zájmům.

Žádáme proto čs.vládu, aby Petra Pospíchala okamžitě propustila na svobodu.

23.února 1987 Svoboda a mír

Tento dopis odevzdal na čs.velvyslanectví ve Varšavě Jacek Szymanderski, jeden z představitelů hnutí Svoboda a mír.

*

V Polsku dosud podpsalo petici za propuštění P.Pospíchala více než tisíc osob.

Dopisy G.Husákovi vyjádřili svou solidaritu s Petrem Posíchalem i mírové skupiny na Západě, jmenovitě nizozemskké organizace IKV a Pax Christi (19.2.1987), dánské hnutí Ne atomovým zbraním! (20.2.1987) a skupina Kampaň za mír a demokracii|Východ a Západ z USA (25.2.1987). Základní údaje o Petru Pospíchalovi vydala Amnesty International, která se jeho případem bude dále zabývat, již 12.2.1987.(O solidaritě FIDH viz str.28)

*

Literární portrét Petra Pospíchala 'O snášenlivosti' vytvořil spisovatel Ivan Klíma. Pro nedostatek místa ho nemůžeme do tohoto čísla zařadit.

****** ****** ******

Žádáme svobodu pro Ervína Motla

Městský soud v Praze odsoudil jménem republiky dne 27.listopadu 1986 Ervína Motla, narozeného 20.7.1948, bytem Chrastavská 66, Praha 9-Střížkov, ke třem letům vězení za údajné podvracení republiky (podle § 98 odstavce 1 trestního zákona), jehož se měl dopustit z nepřátelství vůči socialistickému zřízení tím, že znevažoval vedoucí úlohu KSČ, osobu prezidenta republiky, spojenectví se Sovětským svazem a že poslouchal na pracovišti zahraniční vysílání Hlasu Ameriky a Svobodné Evropy, čímž měl negativně ovlivňovat své spolupracovníky. Průkaznost těchto tvrzení není v rozsudku doložena ani jediným konkrétně doloženým faktem - kdy, kde a co řekl a kolik lidí a čím pobuřil. Přesto soudní senát, jemuž předsedal JUDr.Jan Rojt, vyměřil dosud netrestanému občanovi tak vysoký nepodmíněný trest.

Ervín Motl je charakterní člověk, který se už dávno rozhodl angažovat se ve prospěch věcí veřejných a přijal účast na politickém životě své země už svým původním povoláním novináře.Vystupoval kriticky vůči nespravedlnostem, zneužívání vedoucích funkcí, prospěchářství, kariérismu a úplatkářství. Činil tak v dosahu svých možností a v konkrétních případech na různých pracovištích, jimiž později prošel. Hájil vždy zájmy řadových pracovníků proti lidem zneužívajícím svého privilegovaného postavení. Za základní podmínku ozdravění života společnosti považoval dodržování lidských a občanských práv a proto také podepsal v roce 1977 základní prohlášení Charty 77.

Skutečnou příčinou odsouzení Ervína Motla jsou jeho dosavadní postoje a především kritika, kterou pronesl v n.p.Rudý Letov na veřejné podnikové schůzi a napsal ve stížnosti deníku Rudé právo na adresu některých vedoucích pracovníků, v níž upozornil na snahu použít určité nezákonné praktiky.

Uvěznění a odsouzení Ervína Motla udivuje o to více, že se tak stalo v době, kdy se všeobecně zdůrazňuje nutnost kritizovat a postihovat osoby, byť v sebevýznamnějších funkcích, které kritiku potlačují. Nad odsouzením Ervína Motla a dvou dalších spoluobžalovaných se pozastavuje i orgán Francouzské komunistické strany l'Humanité ze dne 2.2.1987.

Rozsudek nad Ervínem Motlem, vynesený první soudní instancí, dosud nenabyl právní moci. Je tedy ještě čas pochopit, že takováto právní kvalifikace jednání kriticky smýšlejícího občana se zcela vymyká současnému úsilí naší společnosti po všestranné demokratizaci a právu vyjadřovat své odlišné názory na jakékoliv otázky veřejného zájmu.

Zrušení rozsudku a propuštění Ervína Motla by bylo v plném souladu s platným právním řádem.

V Praze dne 24.února 1987 Rudolf Battěk, Václav Benda, Pavel Bergmann, Luboš Dobrovský, Jiří Gruntorád, Jiří Hájek, Ladislav Hejdánek, Oldřich Hromádko, Marie Hromádková, Vlasta Chramostová, Jarmila Johnová, Jaroslav Jírů, Anna Dusová, Jindra Kadlecová, Karel Lejček, Ladislav Lis, Jan Lopatka, Václav Malý, Anna Marvanová, Stanislav Milota, Helena Němcová, Milan Ohnisko, Martin Palouš, Radim Palouš, Anna Paloušová, Petr Pithart, Drahuše Proboštová, Vladimír Říha, Marie Říhová, Rudolf Slánský, Jaromír Stibic, Anna Šabatová, Libuše Šilhánová, Vladimír Stern, Jana Sternová, Josef Vohryzek [Zasláno 12 ústavním a justičním orgánům.]

****** ****** ******

Materiály Jazzové sekce Svazu hudebníků

Poděkování Karla Srpa (moták z Ruzyně)

V minulých dnech jsem obdržel velké množství gratulací k 50.narozeninám. Dozvěděl jsem se i obrovském úsilí, které vyvíjí pokrokový svět za záchranu Jazzové sekce a osvobození uvězněných členů výboru.

Chci poděkovat prostřednictvím Jazzové sekce všem, kteří se o to zasluhují, a říci, že tato pomoc má pro Jazzovou sekci, rodiny uvězněných i pro mne velký morální a praktický význam. Jen člověk, který je uvězněn za své přesvědčení, a organizace, která nesmí pro lidi dělat to, co chtějí, to dokáží náležitě ocenit. Jsme světu velice zavázáni a chceme to oplatit. Lidé v Československu si dnes uvědomují, že bezpráví na Jazzové sekci může zítra postihnout i je. Uvědomují si také, že lidská práva jsou nad zájmy mocenských skupin a že jedině vyžadování důsledného plnění helsinských dohod může situaci změnit. Jazzová sekce proto chce, aby se o ní hovořilo a jednalo kdekoli na světě a vzniklý konflikt mezi ministerstvem kultury ČSR a občany ČSSR dobrovolně sdruženými v Jazzové sekci nebyl označován za tzv.zasahování do vnitřních záležitostí Československa. Jazzová sekce za tím účelem poskytuje zdarma autorská práva (copyright) na šíření jejích materiálů kdekoli a kýmkoli na světě.

V Praze jde o Helsinky. Případ Jazzové sekce přerostl rámec kulturní organizace. Jde o zájmy a práva všech.

Ještě jednou děkuji za podporu. Prosím, vydržte!

Věznice Ruzyně Praha, únor 1987 Karel Srp

*

Před procesem s funkcionáři Jazzové sekce vydal její pracovní výbor stanovisko JS k současné situaci (4.3.1987). Vyjadřuje se v něm pevné přesvědčení o správnosti úsilí o plnou legalizaci Jazzové sekce; represe proti JS se vysvětluje jako krok, který poškozuje mezinárodní vztahy a helsinský proces.

Na tiskové konferenci, která se konala v den vynesení rozsudku večer v jednom pražském bytě, zdůraznili členové pracovního výboru i výkonného výboru, že rozsudek není možno považovat za vítězství, že je nutno usilovat o úplné zproštění viny a plnou rehabilitaci Jazzové sekce. Velký důraz byl přitom kladen na řádné členství JS v Mezinárodní jaazové federaci. Její předseda Charles Alexander, který byl na tiskové konferenci rovněž přítomen, znovu potvrdil členství JS ve MJF; uvedl, že se čs.úřady snažily, aby toto členství bylo ukončeno. Na tiskové konferenci odmítli aktivisté JS myšlenku, že by sekce měla ve své činnosti přejít k ilegálním formám práce. Joska Skalník uvedl, že cílem sekce je oficiální svolání sjezdu všech jejích členů, který by rozhodl o další činnosti a zvolil nové řádné orgány JS. Zástupci britského svazu hudebníků Nigel Osborne a Michael Berkeley ve svých projevech řekli, že budou-li čs.úřady nadále věznit funkcionáče Jazzové sekce, mohlo by dojít k bojkotu Československa ze strany hudebníků západních zemí. Uvedli, že ve světě probíhají solidární akce ve prospěch Jazzové sekce a že několik desítek známých hudebníků, mezi nimi Bob Geldof, Paul McCartney a Yehudi Menuhin, podepsalo protestní rezoluci proti pronásledování Jazzové sekce. Na dotazy přítomných novinářů a zástupců humanitárních organizací odpověděli i přítomní právníci.

Den po procesu vydala Jazzová sekce nové stanovisko, podepsané za pracovní výbor aktivistů Jiřím Exnerem, Janou Pacholíkovou-Petrovou a Martinem Sýkorou a poprvé po 2.září 1986 rovněž Čestmírem Huňátem, Tomášem Křivánkem a Joskou Skalníkem za výkonný výbor Jazzové sekce. Ve stanovisku se pozitivně hodnotí jisté projevy státních orgánů, jako je výměra nižších trestů, než požadovala obžaloba, a korektnost soudního řízení. Výsledek procesu se však nehodnotí jako úspěch a připomíná se, že vedle zproštění viny a propuštění zbývajících funkcionářů na svobodu zůstává hlavním cílem rehabiltace a obnova činnosti sekce.

****** ****** ******

A.D.Sacharov o lidských právech

[Podle textu otištěného ve sborníku Fifth International Sakharov Hearing, London 1986, str.208-9]

Společenská ideologie zdůrazňující prioritu lidských práv je podle mého mínění nejrozumnější v mnoha ohledech, posuzujeme-li ji v rámci poměrně úzkého souboru problémů, jež si staví. Jsem přesvědčen, že ideologie založená na dogmatech nebo metafyzických tézích nebo na takových, která vycházejí z příliš důkladného přizdobování svých společností podle požadavků současnosti, nemohou dát odpověď na složitost, na náhlé změny i na nepředvídanost ve vývoji člověka a lidstva. [...]

Komunistická ideologie se svým slibem vytvoření celosvětové společnosti založené na sociální harmonii, práci, hmotném pokroku a svobodě v budoucnosti, byla vládami, které si říkají socialistické, změněna v ideologii stranicko-byrokratické totality, podle mého názoru vedoucí do nejhlubší slepé uličky dějin.

V současné době už rovněž neexistuje pragmatická kapitalistická filozofie rozumného individualismu, aspoň už ne ve své čisté podobě. Různé převraty dvacátého století, jako velká krize 30.let, ničivé války a přízrak ekologické a demografické katastrofy, prokázaly její nedostatečnost.

Jsem přesvědčen, že technicko-hospodářský pokrok je v našem společenském životě vysoce pozitivním činitelem a že do značné míry ulehčuje problém rozdělování hmotného bohatství. Zároveň však cítím naléhavě nebezpečí spojená s tímto druhem pokroku a uznávám, že technokratická ideologie je nedostatečná a nezpůsobilá k řešení mnohostranných souborů životních problémů.

Na rozdíl od imperativní povahy většiny politických filozofií je ideologie lidských práv svou podstatou pluralistická a připouští rozličné formy uspořádání společnosti a jejich koexistenci. Rovněž poskytuje jednotlivci maximální svobodu volby. Jsem přesvědčen, že právě tento druh svobody a nikoliv nátlak dogmat, autorit, tradic, státní moci či veřejného mínění může zabezpečit zdravé a spravedlivé řešení těch nekonečně obtížných otázek a rozporných problémů, které se tak neočekávaně objevují v osobním, společenském, kulturním životě i v jeho dalších mnohých aspektech. Jen tato svoboda může lidem poskytnout plný pocit osobního štěstí, které nakonec dává základní smysl lidské existenci. Rovněž jsem přesvědčen, že obrana lidských práv ve světovém měřítku je nutným základem pro mezinárodní důvěru a bezpečnost. Je to činitel, který může odvrátit ničivé vojenské konflikty a dokonce globální termonukleární konflikty ohrožující samu existenci lidstva.

Ideologie lidských práv je pravděpodobně jedinou ideologií, která může být kombinována s různými ideologiemi jako je komunismus, sociáldemokratismus, náboženství, technokratismus nebo i s těmi, které je možno označit za národní nebo domorodé. Může být také oporou pro ty, kdo nechtějí být zatahováni do teoretických přihrádek či ztotožňováni s tím či oním dogmatem, kdo mají už dost celé té spousty ideologií, z nichž žádná nedokázala lidstvu přinést obyčejné lidské štěstí. Obrana lidských práv je jasnou cestou ke sjednocování lidí v našem rozbouřeném světě, cesta k úlevě lidského utrpení.

****** ****** ******

Jozef Trenčanský o volebních podvodech

Otevřený dopis k nevyřízené stížnosti

Ústřednímu výboru KSČ,
nábřeží Kyjevské brigády, Praha 1 Křinice dne 2.února 1987

Dne 26.5.1986 zaslal jsem doporučeně Ústřední volební komisi NF v Praze a Okresní prokuratuře v Náchodě dopis tohoto znění:

"Dne 24.5.t.r. kolem 11.hodiny oznámil místní rozhlas v Křinicích, že v 10 hodin 21 minut odvolilo všech 100 % voličů, zapsaných ve volebních seznamech. Tuto zprávu opakoval též městský rozhlas v Broumově, kam od 1.1.1986 Křinice spadají.

Protože jsem už od roku 1977 občanem obce, ve volebních seznamech jsem byl zapsán a voleb jsem se nezúčastnil, nemohlo být hlášení pravdivé. Na tuto skutečnost jsem bezodkladně upozornil volební komisi a požádal jsem o opravu hlášení.

Volební komise opravu kategoricky odmítla nejdříve s tím, že jsem byl z volebních seznamů vyškrtnut proto, že jsem se voleb zúčastnit nehodlal, poté s odůvodněním, že mi byl vydán volební lístek (ač jsem žádný nepřevzal a měl být tedy u volebních dokumentů), což obojí není důvodem k vyškrtnutí z volebních seznamů. Jeden z členů volební komise mi sdělil, že 'v tom prvním seznamu' jsem byl zapsán a neví, proč tam nejsem nyní. Z toho jsem usoudil, že existovaly minimálně dva volební seznamy, svým obsahem se poněkud lišící.

Protože volební komise nápravu kategoricky odmítla, ač jsem upozornil, že jde o porušení zákona, na něž si budu stěžovat, ale též proto, že jsem musel odejít na odpolední směnu (pracuji v nepřetržitém provozu), nemohl jsem se dalšího jednání zúčastnit.

Uvedený skutkový stav, zejména skutečnost, že mi voličský lístek byl nabízen nedlouho před volbami a že jsem tedy ve volebních seznamech byl zapsán, svědčí o tom, že musela být aspoň v mém případě provedena nedovolená manipulace ve volebních dokumentech, a to zjevně úmyslná. Nedovozuji z toho, že by tím mohlo dojít k podstatnému zkreslení voleb, ale zajisté - vzhledem ke všem okolnostem - jednalo se o manipulaci zcela zbytečnou, jež nemohla rozhodnout o výsledku voleb, ale nepochybně poškodila jejich jinak důstojný průběh.

Žádám proto, aby věc byla neodkladně vyšetřna, vůči odpovědným osobám vyvozeny patřičné závěry a v místním rozhlase opraveno chybné hlášení.

Protože v daném případě by mohlo kromě jiného jít též o jednání trestně postižitelné, uvědomuji okresní prokuraturu stejnopisem této stížnosti."

V zákonné lhůtě se mi dostalo z prokuratury sdělení, že stížnost bude prošetřena a o výsledku že budu informován. Přes několikanásobné marné uplynutí lhůty k vyřízení stížnosti jsem do dnešního dne nedostal vyrozumění o opatřeních k potrestání viníků.

Ústřední volební komise NF však nedodržela ani prodlouženou zákonnou lhůtu. Až po jejím uplynutí dostavili se dva pracovníci orgánů NF, ovšem nikoli proto, aby mi sdělili opatření k nápravě, ale slovními výpady mne napadali pro neúčast na volbách, ač jsem tím zákony neporušil. Pokoušeli se mě přesvědčit, že je vše v pořádku, že mi byl voličský průkaz někým vhozen do schránky (!) a že jsem byl ze seznamu voličů vyškrtnut oprávněně. Po ostřejší výměně názorů připustili neudržitelnost svých argumentů a slíbili, že mě do tří dnů uvědomí o výsledcích dodatečného šetření. Oběma pracovníkům (ÚV NF, KV NF) jsem při této příležitosti sdělil skutečnost, že můj případ není ojedinělý, že jen v Křinicích došlo celkem ke čtyřem případům volebních machinací jako v mém případě, informoval jsem je o dalším případě v Broumově, takže správným pojmem pro označení takového jednání se mi jeví označení volební podvody.

Podle mého názoru nebyla má stížnost vyřízena zcela úmyslně, ač zjištění viníků by bylo hračkou i pro zcela neschopného byrokrata. Takovýto přístup však ukazuje na závažnou a hlubokou morální a politickou krizi těch, kdo zákony porušili, i těch, kteří nesplnili povinnosti k nápravě, ať už jde o orgány politické nebo o prokuraturu.

Aby však v budoucnu nemohl ani ÚV KSČ ani generální proikurátor tvrdit, že nic nevěděli o negativních jevech kolem voleb, informuji oba orgány o věci tímto otevřeným dopisem.

Na vědomí: generální prokurátor ČSSR, Charta 77, redakce Rudého práva

JUDr.Josef T r e n č a n s k ý
dělník
550 01 Broumov - Křinice čp.30

Pozn.red.: Jako student právnické fakulty UK byl Jozef Trenčanský v letech 1969-70 předsedou českého svazu vysokoškoláků, který byl založen po rozpuštění Svazu vyskoškolských studentů. I tento nový svaz, přes jeho členství v NF, byl později rozpuštěn. JUDr.J.Trenčanský je signatářem Charty 77.

***** ****** ******

Stanislav Sadílek Předvolání

Nebyl jsem několik dní doma. Když jsem přijel, otevřel jsem poštovní schránku a tam jsem měl předvolánku, na které bylo napsáno, že se mám včera v 9 hodin dostavit na SNB pro pražský a středočeský kraj, Bartolomějská 7 v Praze 1. Nedostavím-li se, budu předveden a navíc pokutován. Je pět hodin ráno. Co teď? No, nic. Jel jsem do práce a hned po sedmé hodině jsem telefonoval, kdy bych se mohl dostavit?

Ozval se celkem příjemný ženský hlas a já jsem vyslovil své přání a omluvu, aniž bych se představil, že jsem obdržel předvolánku až nyní a že bych potřeboval mluvit s p.Kantorem, který je na předvolánce podepsán.

"Prosím, počkejte chvilku." Čekám. Za chvíli se ozve znovu: "Musíte si zavolat až v pondělí. Dnes tu není a již tu nebude."

Taky mě to mohlo napadnout, vždyť je dnes pátek.

V pondělí hned ráno telefonuji a schválně se nepředstavuji a ani neříkám, na kdy jsem předvolán. On mně ale ihned říká, že není možné, abych předvolánku dostal pozdě, neboť on mi ji dal do schránky osobně. Tak tedy vysvětluji, že tomu může klidně věřit, neboť já jsem nebyl doma.

Dohodli jsme se tedy, že nebudu předveden ani nebudu platit pokutu, dostavím-li se zítra, tedy v úterý zase v 9 hodin na uvedenou adresu.

V práci se omlouvám a v 8,30 vstupuji do vchodu na uvedené adrese.

Nechávají mě čekat dole naproti vrátnici.

Až v 9 hodin pro mne přichází referent.

Veze mě výtahem do druhého patra. Vcházíme do místnosti, kde je již druhý referent. Představuje se mi, ale jeho jméno mi uniká. "Prosím, odložte si!" Sundám kabát a nabízejí mi židli.

Jen si sednu a zapálím cigaretu, tak ihned na mne padají jejich otázky:

"Publikoval jste nebo publikujete?"

"Ne, nepublikuji, ani jsem nepublikoval."

"Vždyť ale publikujete, nebo snad ne?"

"Opravdu nepublikuji ani jsem nepublikoval." - Vidím, že jsou hodně zklamaní.

Proto se ptám: "Mohli byste mi říci, proč tu jsem nebo co vyšetřujete?" - "To vám jistě řekneme, ale vždyť to snad víte. Kvůli vašemu podpisu na Chartě. Vždyť jste tady u nás byl před třemi léty!"

Jen to dopoví, otevírají se dveře a vchází starší pán v mém věku. Na pohled celkem příjemný. Sedá si a hned začne na mne otázkou: "Čím jste?" Tak mu to vysvětluji.

"No tak vidíte, celý život děláte dělníka a přeci jste podepsal Chartu. Vždyť je to protistátní organizace, která svým jednáním poškozuje zájmy našeho státu v zahraničí. Proto byste měl svůj podpis odvolat."

Nyní jsem se vlastně dověděl, že jsem hrozně důležitý a že vlastně všechno záleží na mém podpisu.

A tak se ptám: "Proč jako, vždyť Chartě jde o dodržování lidských práv a vy snad jste proti lidským právům?"

"Samozřejmě, že proti lidským právům nic nemáme. Ale tady se jedná asi o čtyřicet lidí, ktyeří vystupují jako mluvčí Charty. Žijí si přepychově, neboť ze zahraničí dostávají mzdu. To druzí, jako vy, jim vlastně děláte zástěrku, za kterou se schovávají. Vždyť vy jste dělník a tam máte např.Havla, který je z milionářské rodiny a sám má dnes asi dva miliony korun. Nebo v zahraničí Tigrid a jemu podobní. Vždyť jsou to židi!" Namítám: "Vždyť ale strana nechce rozlišovat, jestli je někdo žid, žlutej, černej..."

"Samozřejmě," přerušuje mě, "to také nemyslím. Já jsem chtěl jenom říci, že je to spiknutí malé hrstky určité skupiny lidí."

"To máte tak, osobně jsem viděl a potkávám se s tím na každém kroku, že jsou to kolikrát straníci, dělají takové věci..."

"Samozřejmě, to jsou lidé, kteří se za stranu popuze schovávají."

Myslím si, proč tedy Bezpečnost se s nimi nevypořádá.

Ale nahlas říkám: "Já osobně žádné peníze nemám ani od nikoho nedostávám. Naopak mám 46 tisíc dluhů." - "No vidíte a to jen ten rozdíl mezi vámi a mluvčími Charty, kteří mají v rodině i několik zahraničních vozů. Proto chceme,

abyste odvolal svůj podpis z Charty, aby nemohli mluvit též vaším jménem. Rozhodně nechceme na vás dělat nějaký nátlak, ale nepotřebujeme tady mít pátou kolonu."

"To nejde jenom tak, honem rychle se rozhodnout. Já denně ráno vstávám ve tři hodiny a po celý den se nezastavím. To si musím rozmyslet." - "Jistě, tak si to rozmyslete a ozvěte se nám. My na vás nebudeme chtít, abyste pro nás pracoval. My stejně víme o každém hnutí Charty. Co bych to tajil? Vždyť to dělá Bezpečnost na celém světě - máme tam svoje lidi, takže jsme o všem informováni."

Vstává a odchází.

Teď je řada na těch dvou zbývajících. "Tak odvoláte ten podpis nebo si vezmete čas na rozmyšlenou, jak jste se dohodnul se soudruhem náčelníkem?"

"Ano, vezmu si čas na rozmyšlenou, neboť jsem neměl čas sledovat, co se děje u nás, v Chartě ani ve světě."

"Tak do kdy se nám ozvete? Mohlo by vám na to klidně stačit čtrnáct dnů, a proto mezi svátky, tedy ještě letos se nám ozvěte!" Dávají mi telefonní číslo.

Loučím se a pan Kantor (takové jméno, ve staročeštině se tak říkalo učitelům) mě vyvádí z budovy ven.

Prosinec 1986

Můj první pokus o publikační činnost, abych zase příště nezklamal bezpečnostní orgány - což bych nerad.

****** ****** ******

Amnesty International o Československu

AI si ani v minulém roce nepřestala všímat Československa. Ve výroční zprávě za rok 1985, vydané koncem roku 1986, konstatovala, že v případě ČSSR byla i nadále znepokojena vězněním 'vězňů pro přesvědčení' podle zákonů výslovně omezujících nenásilné uplatňování lidských práv, jednak používáním zákona o ochranném dohledu, jenž omezoval propuštěné 'vězně pro přesvědčení', a konečně používáním trestu smrti.

Ke konci roku 1985 přijala AI 22 čs.občanů jako 'vězně pro přesvědčení' nebo jako osoby, jejichž případy zkoumala. Celkový počet osob vězněných pro svoje přesvědčení však byl v tomto období považován za vyšší. Kromě toho se AI dověděla o mnoha lidech, kteří byli za pokus o uplatňování lidských práv odsouzeni k trestům nižším nebo podmíněným, byli obviněni, aniž na ně byla uvalena vazba, anebo byli jinak pronásledováni.

Výslovně je ve výroční zprávě uveden Pavel Křivka (se zmínkou o Pavlu Škodovi jako spoluautorovi Křivkovy 'parodie' vánoční mše), jehož případ je stručně popsán právě tak jako případ Petra Cibulky (s tím, že P.Cibulka byl už dvakrát, v letech 1979 a 1981, přijat AI jako 'vězeň z přesvědčení').

Zpráva dále popisuje pronásledování věřících na Moravě a uvádí v této souvislosti jména Jiřiny Bedeiové,Jaromíra Němce,Pavla Dudra a Augustina Navrátila.Pokračuje potom popisem případu Julia Nejedlého, pronásledovaného pro pokus opuštění republiky v červnu 1985 přeplaváním Dunaje do MLR, protože se chtěl v Jugoslávii připojit ke své manželce a dceři a odjet s nimi do NSR.

Pokud jde o uplatňování zákona o ochranném dohledu, zpráva upozorňuje na jeho použití proti Ladislavu Lisovi a Jiřímu Gruntorádovi (viz i dále v tomto textu). 13.srpna 1985 vyzvala AI čs.úřady, aby tento zákon revidovaly a uvedly jej v soulad s čs.závazkem podle čl.12 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech,který se týká svobody pohybu, a naléhala na ně,aby zrušily omezení vůči pěti bývalým vězňům pro přesvědčení.

AI se dověděla o třech popravách za vraždu v roce 1985 a vyzvala čs.úřady, aby už nepoužívaly trestu smrti.

S datem 19. června 1986 vydala AI separátní zprávu o případech porušování lidských práv v Československu, jež jsou předmětem její zvláštní pozornosti. Zpráva přitom vždy uvádí nejprve v anglickém překladu text zákonného ustanovení, doplněný překladem oficiálního komentáře k čs.trestnímu zákoníku z května 1980 a potom příklady jeho použití proti konkrétním osobám. Jde postupně o omezování svobody projevu,svobody vyznání a svobody pohybu.

V prvním případě je to § 98 trestního zákona - podvracení republiky, použitý proti Pavlu Křivkovi a Janu Litomiskému, kteří byli AI přijati jako vězni pro přesvědčení (P.Křivka jím stále ještě je, jelikož je ve vězení, J.Litomiský jím přestal být po odpykání trestu a po skončení ochranného dohledu v únoru 1986).

Následujícím příkladem je § 100 trestního zákona - pobuřování. Příkladem je případ Křivkova přítele Pavla Škody, odsouzeného 21.11.1985 k 20 měsícům. P.Škoda byl rovněž prohlášen za vězně z přesvědčení.

Ustanovení podle §§ 102 a 103 trestního zákona, která se týkají hanobení republiky a jejích představitelů, a podle § 112 trestního zákona - poškozování zájmů republiky v cizině - jsou ilustrovány případem Antonína Dobnera z Plzně, odsouzeného 5.10.1983 ke dvěma rokům vězení.

Ustanovení podle § 178 trestního zákona se týká maření státního dozoru nad církvemi a náboženskými společnostmi. Důchodkyně Ludmila Poláková a kněz Josef Kajnek byli podle tohoto ustanovení odsouzeni 17. a 18.července 1984 okresním soudem v Ústí nad Orlicí. Dostali oba podmíněné tresty. Kdyby byli odsouzeni nepodmíněně, považovala by je AI za vězně pro přesvědčení.

Ustanovení podle § 124 trestního zákona stanoví tresty za porušení předpisů o zahraničním obchodě. Je používán proti věřícím, kteří dovážejí a rozšiřují nedovolenou náboženskou literaturu. Příkladem tu jsou Aloiz Gabaj, Branislav Borovský a Tomáš Konc, odsouzení za dovoz náboženské literatury z Polska obvodním soudem v Bratislavě dne 21.3.1985, a to první dva každý k osmnácti, Tomáš Konc k šestnácti měsícům vězení. AI je přijala jako vězně pro přesvědčení.

Čs.občané pokoušející se nenásilně opustit svou zemi bez úředního povolení byli často odsouzeni na základě ustanovení podle § 109 trestního zákona - opuštění republiky. Čs.úřady neuveřejňují statistiky o počtu takto odsouzených, jejich počet je však odhadován mezi třemi sty a jedním tisícem. Zpráva uvádí příklad Julia Nejedlého, citovaný už výše.

Posledními údaji zprávy jsou informace o zákonu o ochranném dohledu, jehož text je v překladu v příloze uveden. Tento zákon, do r.1980 používaný pouze vůči pachatelům závažných trestných činů, byl zvláště zneužit proti Ladislavu Lisovi po jeho propuštění v roce 1984 a v r.1986 se AI dověděla o obdobných případech Jiřího Gruntoráda, Ivana Jirouse a Františka Stárka. AI proto intervenovala u čs.úřadů, jak jsme již uvedli.

10.září a opět 4.listopadu 1986 vydala potom AI naléhavou výzvu svým pobočkám, aby intervenovaly ve prospěch osmi uvězněných členů vedení Jazzové sekce Svazu hudebníků (dne 4.11.s doplněním, že Vlastimil Marek byl mezitím z vazby propuštěn). Informuje o důvodech uvěznění a sděluje adresy prezidenta ČSSR (a pro kopie intervencí i adresy městského prokurátora v Praze a generálního prokurátora ČSSR), kam je možno výzvy k propuštění uvězněných zasílat.

****** ****** ******

Z materiálů FIDH - Mezinárodní federace pro lidská práva

FIDH - Fédération Internationale des Droits de l'Homme je mezinárodní organizace přidružená k OSN [statut B], Evropské radě a k UNESCO [statut C]; ústředí je v Paříži [adresa: 27, rue Jean-Dolent, 75014 Paris; tel.:(1)43.31.94.95] Skládá se z 36 členských lig, z nichž pět (bulharská, guatemalská, íránská, maďarská a rumunská) působí v exilu. Čs.ligou je Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných, který je jedinou členskou organizací, působící v sovětském bloku. Také člen VONS Ladislav Lis je jediným místopředsedou FIDH, žijícím ve východní Evropě. Sjezd [kongres] FIDH se koná jednou za dva roky, poslední byl v prosinci 1986 ve španělském Valladolidu.

V lednu t.r.vydala FIDH dvě misijní zprávy, a to z Turecka a z Itálie. V Turecku šlo o obnovu řízení ve věci bojovníka za práva kurdského lidu Mehdi Zany, odsouzeného na osm let, v Itálii o případ Massima Carlotta z krajně levicové organizace Lotta continua.

Zvláštní pozornost věnuje FIDH případu Petra Pospíchala. Dne 18.února vydala jednak tiskovou zprávu o jeho uvěznění, jednak adresovala čs.velvyslanci v Paříži protestní dopis. V materiálech se uvádí, z čeho je P.Pospíchal obviněn, připomíná se jeho předcházející žalářování. Zdůrazňuje se rovněž členství P.Pospíchala ve VONS a okolnost, že VONS je členskou ligou FIDH. "Toto uvěznění," píše v dopise čs.velvyslanci předseda FIDH Daniel Jacoby, "a zpráva, že panu Pospíchalovi bezprostředně hrozí proces, vyvolaly velký rozruch v 36 členských ligách naší organizace. Je pro nás nepředstavitelné, že by činnost ve prospěch lidských práv mohla být ještě dnes předmětem trestního stíhání."

FIDH vydává jako svůj pravidelný orgán časopis 'La Lettre de la FIDH', letos již týdeník. Dvojčíslí 179-180 je věnováno minulému sjezdu; ve výčtu misí, jichž bylo za poslední dva roky uskutečněno 51 do 39 zemí, je zařazena i návštěva náměstka generálního tajemníka FIDH Patricka Baudouina u místopředsedy FIDH Ladislava Lise. V této souvislosti zaznamenejme, že právníkovi FIDH, který se chtěl zúčastnit nedávného procesu s funkcionáři Jazzové sekce a požádal za tímto účelem o vízum, bylo čs.zastupitelským úřadem v Paříži toto vízum odepřeno. V materiálu FIDH z 9.1.1987 nalézáme protest proti novému uvěznění Ali Yahiy, předsedy alžírské ligy, o jejímž vzniku a těžkostech jsme v minulosti informovali. Dále je zde mj.telegram M.Gorbačovovi ve prospěch sovětského židovského aktivisty Josifa Běguna a podrobná informace o trestním stíhání vedení Jazzové sekce. Další materiály se týkají Chile, Polska a Jihoafrické republiky. V Lettre č.181-2 jsou dokumenty k Alžírsku, Argentině, Indonésii, Jižní Africe a zajímavá zpráva z Rumunska: jde o dopis Vasile Paraschiva, dělníka z Ploiesti, který už deset let marně žádá o povolení cesty do USA, kde žije jeho syn. Dopis, adresovaný americkému a francouzskému prezidentovi a vídeňské konferenci, byl propašován tak, že byl zapsán na rubu obalu od cigaret. - Obsah čísel 184 a 185 se týká zemí třetího světa, v č.186 nalézáme mj.informaci o uvěznění Petra Pospíchala.

****** ****** ******

V samizdatu nově vyšlo...

V hudebním samizdatu dosud vyšlo:

[Alba označená * jsou kompletní. Chybějící čísla jsou rozebrána.]

		(S.T.C.V. 000. 2xminut,.+evid.číslo),vydáno
*1.	Psí vojáci-Complete Works,1979-81,live	2x45,(.001-D),říjen 1985
*2.	NUKLEUS - 1984	2x30,(.002), 1984
3.	Bluesberry-Věneček lidových melodií 1985,live	2x45,(.003-D),červenec 85
*4.	Žlutý pes-Best of 1978-81,live	2x45,(.004-D),červenec 85
*5.	Ještě jsme se nedohodli|Králíci|Hosté - Complete Works 1981-4,live	2x45,(.005-D),srpen 1985
*6.	Dvouletá fáma,live 'Na Chmelnici' 20.11.1982	2x45,(.006-D),říjen 1985
*7.	BLUESBERRY-Best of 1975-84,live,Volume 1	2x45,(.007-D),říjen 1985
*8.	Pro pocit jistoty-"Máš strach? Tak drž hubu!"	2x15,(.008-M),říjen 1985
*9.	FORROTRONICS-Nachový prostor (studio)	2x45,(.009-D),podzim 1984
10.	ALSIPI-elektroakustické skladby	2x30,(.010), podzim 1984
11.	Jaromír Nohavica + J.Hrubý - Live in Brno 1981-3	2x30,(.011), podzim 1984
*12.	Dvouletá fáma-studio 1983	2x22'30,(.012), 1985
*13.	Slepé střevo|Abychom se nenudili,live	2x30,(.013), podzim 1984
14.	Dáša Voňková+Venca Koubek+Máša Kubátová+ Iva Bittová, Volume 1	2x45,(.014-D),podzim 1984
*15.	Janota+Fidler+Richter-koncert v Brně 17.10.84	2x45,(.015-D),prosinec 84
*16.	JABLKOŇ-koncert 1.listopadu 1984 v Topas Clubu	2x45,(.016-D),prosinec 84
17.	Forrotronics-1985,live	2x45,(.017-D),srpen1985
18.	MARSYAS-koncert v Malostranské besedě 30.5.1975	2x45,(.018-D),říjen 1985
19.	Jaroslav J.Neduha-Nejtěžší folkové zločiny J.J.N. Volume 1	2x45,(.019-D),říjen 1985
20.	dtto Volume 2	2x45,(.020-D),říjen 1985
*22.	Valná hromada 1 triple album	2x60,(.022-T),1984
*23.	Žabí hlen,live in Brno (complete)	2x45,(.023-D), 1984-5

*24.Žabí hlen - Golden Hits, Volume 1 2x45,(.024-D),1985
25.Jiří Mazánek - Píseň mého srdce 2x22'30,(.025), 1985
26.Oldřich Janota + MOZARTOVY KOULE
koncert v Brně 22.10.1982, Volume 1 2x45,(.026-D),říjen 1985
27.Durman + Posejpal + Schneider - Akce Valná hromada V., Brno 18. a 19.října 1982 2x30,(.027), říjen 1985
28.Miroslav Šimáček-studio pro el.kytaru,live 2x30,(.028), říjen 1985
29.Oldřich Janota + MOZARTOVY KOULE - koncert
v Brně 22.10.1982, Volume 2 2x45,(.029-D),říjen 1985
30.LETADLO - Best of, Live, 1982 2x45,(.030-D),říjen 1985
31.Fyzik zpívá své písně (studio) 2x45,(.031-D),říjen 1985
33.Vlasta Marek+Emil Pospíšil-Indičtina pro samouky 2x30,(.033), říjen 1985
*34.Jablečné pyré - Basama s fousama mini-LP 2x15,(.034), říjen 1985
*36."Soud nad šesti",Volume 1 (rozhl.hra-dokument) 2x30,(.036), říjen 1985
*37."Soud nad šesti", Volume 2 (rozhl.hra-dokument) 2x30,(.037), říjen 1985
*38.Václav Havel - Audience, rozhl.hra 2x22'30,(.038), srpen 1985
39.Iva Bittová + Pavel Fajt - studio 1985 2x22'30,(.039), říjen 1985
*41.KOKRMENT, Live 1982 mini-LP 2x15,(.041), říjen 1985
42.Pavel Richter - Album No.2 2x22'30,(.042), říjen 1985
*43.Janota+Fidler+Richter-koncert v Brně 25.4.84 2x45,(.043-D),říjen 1985
*44.Janota+Fidler+Richter-koncert v Brně
17.11.1984 (experimentální) 2x30,(.044), říjen 198%
45.Oldřich Janota + MOZARTOVY KOULE (bez dechů) 2x45,(.045-D),říjen 1985
46.Oldřich Janota - Sólo v Brně 19.10.1982 2x30,(.046), říjen 1985
47.Oldřich Janota + MOZARTOVY KOULE, koncert
v Brně 30.11.1981, Volume 1 2x45,(.047-D),říjen 1985
48. dtto Volume 2 2x45,(.048-D),říjen 1985
*49.Dáša Voňková - Best of, Volume 1 2x45,(.049-D),říjen 1985
51.Pavel Richter - Album No.3 2x30,(.051), říjen 1985
52.J.J.Neduha - studio 1982 2x22'30,(.052), listop. 85
*53.Nahoru po schodišti dolů BAND-Studio 85 mini-LP 2x15,(.053), pros. 1985
*58.Milan Knížák+Aktuál-Atentát na kulturu mini-LP 2x15,(.055-M),listop.86
*59.Posádková hudba marného slávy - Ze světa
násilí a bezpráví 86 (super!) 2x45,(.056-D),prosin. 86
*60.Pro pocit jistoty-Composition No.15 mini-LP 2x15,(.057-M),prosin. 86
*61.Václav Havel - Pokoušení (hra),čte autor,Vol.1 2x45,(.058-D),prosin. 86
*62. dtto Vol.2 2x45,(.059-D),prosin. 86
65.Polský rockový superfestival JAROČIN 1985,Vol.1 2x45,(.060-D),prosin. 86
66. dtto Vol.2 2x45,(.061-D),prosin. 86
67. dtto Vol.3 2x45,(.062-D), prosin. 86
68. dtto Vol.4 2x45,(.063-D),prosin. 86
69.Z kopce, Live in Brno,1986 2x45,(.064-D),prosin. 86
70.4.ročník undergroundového festivalu Lennoniáda 85
Volume 1,(A:První odvážlivci,Pukl Band, Trio Band,
B: Trio Band, S.t.Band, Květen) 2x45,(.065-D),prosin. 86
71. dtto, Volume 2 (A:Květen, Robert Fitz Band, Posádková hudba marného slávy, B: Barbara Studio [Budapest], Duševní otřes) 2x45,(.066-D),prosin. 86
72.Jan Soldan's Wedding 1986, Vol.1,(středomoravský
underground),(A:Adolf Morgenstern, Povinná slepota,
Františkův odpočinek, Žaludeční vředy, Posádková
hudba marného slávy) 2x45,(.067-D),prosin. 86
73. dtto, Vol.2, (A:Posádková hudba marného slávy,
Střeštidlo,B:Střeštidlo,Největší svině,Hudba
pod psa,Hudební sluch,Prezidents 2x45,(.068-
77.Vlastimil Třešňák - Folk + Studio 78 2x45,(.072-D),prosin. 86
79.Psí vojáci - Baroko v Čechách, 1981 2x30,(.073), prosin. 86
80.Psí vojáci - 1983-5, Volume 1 (stuio) 2x45,(.074-D),prosin. 86

81.Garáž - Klukovice 84, Studio + Live 2x45,(.075-D),prosinec 86
83.Masomlejn - Mikuláš 86 (super punk!) 2x22'30,(.077-M),prosinec 86
86.Krásné nové stroje - Live, Volume 1 2x22'30,(.080), prosinec 86
87.Laura a její tygři, Live in Olomouc, 1986 2x22'30,(.081), prosinec 86
88.Visací zámek|Traktor-Live in Olomouc,1984 mini-LP 2x15,(.082-M),prosinec 86
89.Ogaři z lubu - Live (valašský etnický metal-punk) 2x22'30,(.083). prosinec 86
90.Betula Pentula, Live, 2x22'30,(.084), prosinec 86
91.Minimální orchestr 2x22'30,(.085), prosinec 86
92.Plyn|Dybbuk - Live 1985, Volume 1 2x22'30,(.086), prosinec 86
93.Matěj Čech - Rock'n roll classic 2x30,(.087), prosinec 86
94.Babalet - Regae jako hra 2x30,(.088), prosinec 86
95.Polští písničkáři 80.let, Vol.1 2x45,(.089-D),prosinec 86
96.SLNOVRAT (slovenský folk), Volume 1 [nižší techn.kvalita] 2x45,(.090-D),pros.86
97, dtto Vol.2, [nižší techn.kvalita] 2x30,(.091),pros.86
98. dtto Vol.3, [nízká techn.kvalita] 2x45,(.092-D),pros.86
99.Slunečnice, český folk-Pepa Nos,Dáša Voňková aj. 2x45,(.093-D9,pros.86
100. dtto Vol.2 2x45,(.094-D),prosinec 86
101.J.J.Neduha + Mezzanin - Hořečka (rocková opereta) 2x45,(.095-D),prosinec 86
102.J.J.Neduha + Mezzanin - Pozůstalost mini-LP 2x15,(.096-M),prosinec 86
103.Bez ladu akladu, Live in Brno 5.12.86
(výborná slovenská nová vlna) 2x22'30,(.097), prosinec 86
104.Vodňanský + Skoumal - Nejlepší nakonec: koncert
v Brně, Tauferovy koleje, 23.5.79, Vol.1 2x30,(.098), prosinec 86
105. dtto Vol.2 2x30,(.099), prosinec 86
106.Pepa Nos - Proč není takový jako my,Live,1977é8 2x30,(.100), prosinec 86
107.Pepa Nos - Volný jako pták, Vol.1, Live, 1980 2x45,(.101-D), prosinec 86
108.Pepa Nos - Žádný strachy někam to dotáhnem, Vol.2,
Live, 1980-81 2x45,(.102-D), prosinec 86
109.Pepa Nos + Slávek Forman - Časy se mění, Live, 1981 2x45,(.103-D),prosinec 86
110.Ještě jsme se nedohodli-Koncert v S-klubu,Olomouc,
6.12.1986 2x22'30,(.104), prosinec 86
111.SLNOVRAT, Vol.4, absolutely live, nižší techn.kvalita 2x45,(.105-D),leden 87
112.John Black Sahara + PRECEDENS - Od undergroundu
k nové vlně, Live 2x30,(.106), leden 87
113. Barbara Basiková + PRECEDENS-Od nové vlny k popu,Live 2x30,(.107),leden 87
114.Třírychlostní Pepíček - Zpívá celá rodina|
Worst of (super) mimi-LP 2x15,(.108), leden 87
115.Dušan Skála - Folk + Blues mini-LP 2x15,(.109-M),leden 87
116.Soubor tradičního popu-Tradičně stupidní
(jen pro začátečníky) 2x30,(.110), leden 87
119.Veselí filištíni, Live (industriální rock) 2x22,30,(.112), leden 87
120.Jaromír Nohavica - Best of 1983-5, Vol.1 2x45,(.113-D),únor 87
121. dtto Vol.2 2x45,(.114-D),únor 87

*

Ze zásuvky i z bloku č.11, březen 1987, nepaginováno

18 signatářů [viz KZ v tomto čísle] "Dopis šéfredaktorovi Rudého práva Z.Hořenímu"; Čestmír Císař "Staré spory nebo nové cesty?"; Věnek Šilhán "Ideály zůstaly"; Rudolf Zukal "Pravda zůstane pravdou"; Luboš Kohout "Po lednovém plénu ÚV KSSS"; diskuse, příspěvky Milana Hübla, Rudolfa Zukala, Vlasty Tesařové a Luboše Kohouta; Jiří Ruml "Žonglování se socialismem" (fejeton); Zdislav Šulc "Budeme opakovat chyby minulých přestaveb?"; Milan Hübl "Další hlasy k diskusi o postavení Maďarů na Slovensku"; J.Divizna "Fejeton o fejetonu"; Olga Šulcová "Exulanti (Cesta do hlubin dělníkovy duše)"

*

Komentáře, č.8, roč.3., jaro 1987, 101 str.

Zdeněk Mlynář "Problémy politického systému v SSSR: 1.Východisko a možnosti politické reformy. 2.Jednota a různost zájmů v sovětské společnosti. 3.Role komunistické strany v procesu reformy. 4.Jednotlivec, kolektiv a občanská

práva v sovětském systému. 5.Sověty a samospráva." - Zdeněk Jičínský "O obtížnosti změny v Československu" - Jiří Dienstbier "M.S.Gorbačov v Praze"; Alexandr Gelman "Něco na začátek, něco na pak..." - Jevgenij Jevtušenko "O dnešní mladé generaci" - Dominique Dhombres "Hrůzy stalinismu v grotesce" - Robert Rožděstvenskij "Nerecenze - o filmu Pokání"

*

Obsah (únor 1987), 106 str.A4

Jiří Kolář "Čas" (verše); "Přestupný rok" (výňatky z deníku roku 1955); Miroslav Červenka "Toto jsou..." (verše); Octavio Paz "Poezie, společnost, stát" (z knihy esejů mexického básníka "Luk a lyra" připravovaného nakladatelstvím Odeon, sazba v roce 1971 rozmetána); Petr Kabeš "Tříkrálová" (verše); Eva Kantůrková "O generačních pocitech, objektivitě, autenticitě a jiných věcech" (psáno k šedesátinám Františka Kautmana); Karel Pecka "Momentka profesora K.aneb podíl hospody na polidštění filozofa" (črta); Jan Štolba "Urvaná alej" (próza); Jan Trefulka "Velikonoce" (fejeton); Hana Ponická "Z Lukavických zápisků 1977" (výňatek z memoárů); Zdeněk Urbánek "Poznámky k Dálkovému výslechu" (na okraj rozhovoru); Miroslav Kusý "Prestavbári II" (komentář k současné situaci); Milan Uhde "Ljusa" (fejeton); Ivan Klíma "O snášenlivosti" (zamyšlení nad osudem Petra Pospíchala); Únos libe-
rální inteligence" (informativní recenze o knize Jacka Trznadela "Hańba domowa, rozmówy z pisarzami"); Milan Jungmann "Utajená literatura" (recenze sborníku povídek "Velké vlhké oči"), Aleš Lamr "Obrazy, kresby, objekty" (z katalogu výstavy v Ústředním kulturním domě železničářů); Karel Poláček "První máj v Praze" (fejeton z roku 1922); Donát Šajner "Nic" (verše převzaté z časopsiu Tvorba|Kmen); "Cena za to, že nebude nic psát" (informace z deníku Unitá o ceně Karla Krause, udělované satirickým časopisem Konkret autorům, kteří se zavážou nenapsat už ani čárku); Michal Klíma "Milý pane Vaculíku" (polemická poznámka k fejetonu Ludvíka Vaculíka "Našim herečkám"); Ludvík Vaculík "Historická chvíle".

*

Informační zpravodaj - únor 1987, 22 str.A 4

Informační zpravodaj Jazzové sekce PP SH. Obsahuje stanoviska JS, korespondenci s předsedou Mezinárodní jazzové federace Charlesem Alexandrem, dopis K.Vonneguta na podporu JS, dopis K.Srpa z vězení, poučení o podání výpovědi, výňatky z korespondence atd.

*

Nový strojopisný časopis Pokus má podtitul POlitika, KUltura, Společnost. K nahlédnutí máme č.32, 33 a 34 pravděpodobně ze začátku letošního roku. Příspěvky z oblasti domácí i zahraniční politiky a kultury jsou většinou podepsány Ignotus a Severus.

*

Iniciativa Jana Dusa ve prospěch Jana Šimsy

je 8 stran přepisu písemných intervencí Jana Dusa v r.1978 ve prospěch tehdy uvězněného evangelického duchovního Jana Šimsy. V samizdatu dále vyšly doklady o dalších obdobných iniciativách Jana Dusa, pro něž je dnes obviněn z podvracení republiky.

*

Egon Bondy Poznámky k dějinám filozofie, vydává Vokno, celkem 1298 str.A4

I.Antická filozofie do Platóna. II.Antika - velké systémy. III.Počátky indické filozofie. Starověká čínská filozofie. V.Konec antiky; raná křesťanská filozofie. V.Dějiny evropské středověké filozofie až do začátku XIII.století. VI.Dějiny islámské a židovské středověké filozofie. VII.Středověká filozofie XIII. - XV.století. VIII.Indická filozofie - pokračování. IX.Čínská filozofie - pokračování.

Další díly se připravují.

*

Jiří Ruml Osmdesátiletý generál Legenda (blahopřání k 80.narozeninám signatáře Charty 77 generála Viléma Sachera)

Jiří Hájek a Vladimír Kadlec: Předpoklady úspěšné ekonomické reformy, 7 str.A4 10.3.1987

František Šamalík Ex Oriente, 11.2.1987, 7 stran A4, politická úvaha nad současnou situací

Jiří Dienstbier Soukromý názor (fejeton, březen 1987)

****** ****** ******

Krátké zprávy

Dopis redakci Rudého práva

Zdeněk Jičínský, Jiří Hájek, Miloš Hájek, Marie Hromádková, Ludmila Jankovcová, Miroslav Kabrna, Oldřich Kaderka, Vladimír Kadlec, Ota Klička, Luboš Kohout, Ladislav Lis, Jaromír Litera, Bedřich Placák, Václav Slavík, Věněk Šilhán, Zdeněk Urban, Jiřina Zelenková a Rudolf Zukal poslali redakci Rudého práva dopis (a jeho kopie poslali předsednictvu ústředního výboru KSČ, L.Štrougalovi, A.Kapkovi a V.Biľakovi), v němž prokazují, že tvrzení V.Biľaka v jeho rozhovoru s šéfredaktorem Rudého práva jsou nepravdivá.

*

K návrhu na Nobelovu cenu

pro Chartu 77, který jsme zveřejnili v minulém čísle, patřily i podpisy členů americké Komise pro bezpečnost a spolupráci v Evropě Kongresu USA. Tato jména, jež k nám dorazila se zpožděním, zveřejňujeme nyní:členové sněmovny reprezentantů Steny H.Hoyer (místopředseda komise), Alfonse M.Amato (předseda komise), Dante B.Fascell (rep.), Edward J.Marke (rep.), Don Ritter (rep.), Christopher Smith (rep.), Jack F.Kemp (rep.) a John E.Porter (rep.) a senátoři James A.McClure, Clainborne Pell, Dennis Deconcini, Frank Lautenberg, John Heinz, Gordon J.Humphrey a Malcolm Wallop.

*

Za lepší ovzduší na Chomutovsku (a nejen tam)

Koncem ledna letošního roku poslali občané Chomutovska předsedovi ONV dopis, v němž si stěžují, že postrádají dostatečné informace o znečištění ovzduší, neboť "nejsou nikde oficiálně vyhlašovány dny, kdy je zdraví nebezpečné vycházet ven". Svůj požadavek opírají o ustanovení ústavy (hlava I.,článek 23), podle něhož "všichni pracující mají právo na ochranu zdraví..."

Předseda ONV Otokar Stejskal v polovině února odpověděl Karlu Mrázkovi ml., který petici 162 občanů odeslal, že "o vyhlášení regulačních opatření jsou informováni funkcionáři okresu" a že "přednostně je vyhlášeno regulační opatření ESSM Tušimice a VTŽ Chomutov, které snižují výkony a zahajují spalování méně sirnatého uhlí". Předseda ONV dále uvádí, že v r.1985 bylo regulační opatření vyhlášeno jednou v trvání dvou dnů, v roce 1986 jednou na jeden den a v roce 1987 dvakrát v lednu a jednou v únoru. Zároveň skupina pro sledování regulačních opatření "zahájila šetření o příčinách tohoto stavu".

S takovou odpovědí nejsou občané Chomutovska spokojeni, neboť systém varování je určen pouze vybraným funkcionřům a školní správě; proto požadují, aby stav ohrožení byl vyhlašován veřejně (v okresním a městském rozhlase, na závodech i rozhlasovými vozy v ulicích). "Nechápeme totiž", píší občané ve své další petici, "proč by se měla zhoršená situace v ovzduší před většinou obyvatelstva zatajovat. Když se o věci mlčí, pak zprávy, které proskočí pokoutně, mohou způsobit strach a nedůvěru. I zde je nejlepší politika otevřenosti, o níž se dnes mluví."

Současně občané Chomutovska upozorňují, že vyyhlašování regulačních opatření je pouze východiskem z nouze, a proto by uvítali konkrétní informace, jak postupuje výstavba odsiřovacích a jiných čistících zařízení v severních Čechách. Navrhují proto svolat veřejnou občanskou schůzi, kde zástupci lidové správy a odborníci vysvětlí, jak se bude tato životně důležitá otázka řešit.

*

USA k v výročí TGM

Americký velvyslanec v Československu pan Julian M.Niemczyk položil 7.března, v den 137.výročí narození Tomáše Garriguea Masaryka, na jeho hrob v Lánech věnec a přednesl proslov, v němž vzpomněl významu tohoto státníka a zdůraznil tradice americko-československého přátelství. Proslov vydala anglicky a česky tisková služba amerického velvyslanectví v Praze.

Nezávislá mírová iniciativa z Naumburku

Pracovní skupina mírové iniciativy v NDR vypracovala a rozeslala své stanovisko k následné konferenci ve Vídni, kde se má zhodnotit plnění helsinských dohod. Žádá v něm podporu pro vlastní návrhy na dorozumění mezi národy a překonání politiky konfrontace. Hlavní překážku procesu uvolnění napětí v Evropě vidí v přetrvávajících rozdílech ekonomického a demokratizačního rozvoje mocenských bloků. Konkrétně pak požaduje stažení cizích vojsk a uzavření mírové smlouvy s oběma německými státy jako předpoklad pro vytváření svobodné Evropy. Odmítá tajnou diplomacii, která činí z Evropy trpný předmět dohadování velmocí prakticky s vyloučením veřejnosti, která má podle platných mezinárodních paktů nejen právo, nýbrž přímo povinnost dbát na jejich plnou realizaci.

Prohlášení podepsali za pracovní skupinu mírové iniciativy Michael Klein a Christian Dietrich; adresa: Christian Dietrich, DomPlatz 6, DDR-4800 Naumburg

*

END k 10.výročí Charty 77

poslalo do Prahy srdečnou gratulaci. Toto britské mírové hnutí, které zdůrazňuje nutnost spolupráce s východoevropskými nezávislými skupinami, připomíná v blahopřání mezinárodní přínos Charty 77 ke světovému dialogu o vzájemné podmíněnosti míru a lidských práv. END nám přeje úspěšný nový rok.

*

Mírový seminář polského hnutí Svoboda a mír

Polské nezávislé mírové hnutí Svoboda a mír [Wolność i Pokój] vydalo program mírového semináře, který bude uspořádán ve dnech 7.až 9.května t.r.ve Varšavě. Východiskem pro diskuse má být [vídeňské] memorandum Evropské sítě pro dialog Východ-Západ 'Uvést helsinské dohody v život' [viz 2.mimořádné číslo Infochu v r.1986]. Předpokládá se účast signatářů tohoto memoranda, představitelů mírových hnutí z Východu i Západu a členů a sympatizujících polské WiP. Program navrhuje rozdělení semináře do tří témat: 1.Jak by měla vypadat nová etapa politiky zmírňování napětí? 2.Mír a lidská práva - problémy spolupráce mezi nezávislými mírovými hnutími na Západě a Východě. 3.Oběť Otty Schimka a individuální odpovědnost za mír; problémy odpírání vojenské služby a násilného boje.
Mezi dosud přihlášenými účastníky z Polska jsou uvedeni Marek Adamkiewicz, Wojciech Jankowski, Aldona Jawłowska, Jacek Kuroń, Jan Józef Lipski, Wojciech Lamentowicz, Tadeusz Mazowiecki, Piotr Niemczyk, Janusz Onyszkiewicz, otec Jacek Salij, Jacek Szymanderski, Krzysztof Śliviński, Dawid Warszawski. Účast na semináři je třeba oznámit na adresu Jacek Czaputowicz, ulica Wilcza 43|8, 00-678 Warszawa; tel.:[48-22]-29-34-24. Náklady pobytu jsou hrazeny jen účastníkům z východní Evropy. Zájemci ze Západu se mají obrátit na Jana Minkiewicze, 1017 LS Amsterdam, tel.20.26.16.23. Program a osobní pozvání dostali v nedávné době někteří signatáři Charty 77, zvláště ti, kteří se účastní mírových iniciativ.

*

Zásahy StB proti vysokoškolákům maďarské národnosti v Nitře

Dne 11.2.1987 vydal Výbor na ochranu práv maďarské menšiny v Československu zprávu, v níž popisuje nátlak Státní bezpečnosti na vysokoškoláky a pedagogy, kteří studují a vyučují v Nitře a jsou maďarské národnosti. Zpráva se zmiňuje o šesti studentech a jednom pedagogovi, kteří ze strachu nedovolili, aby byla zveřejněna jejich jména. Ke zprávě je přiložen dopis generálnímu prokurátorovi SSR, který zveřejňujeme v plném znění:

Generálny prokurátor SSSR
ul.Čs.armády 8, 812 85 Bratislava

V Bratislave 11.2.1987

Vec: upozornenie
Vážený pán generálny prokurátor!
Dostali sme overené zprávy,že Štátna bezpečnosť v Nitre v posledných mesiacoch čoraz častejšie a bezdôvodne zasahuje proti študentom maďarskej národnosti Pedagogickej fakulty a Vysokej školy poľnohospodárskej.Teraz nechceme diskutovať o činnosti bezpečnostných orgánov, ktorá je v súlade s platnými

zákonmi (napr.§19 zák.č,40|74 Zb., alebo príslušné články Trestného poriadku atď.), ale pripomíname, že v prípadoch nami zistených k policajným akciam bola vždy postačujúcim dôvodom príslušnosť k maďarskej národnosti postihnutých osôb, ich spoločenská angažovanosť, ktorá nebola a nie je v protiklade so zákonmi a vždy išlo o porušenie platných zákonných noriem zo strany polície. Podľa svedectiev predvedených osôb príslušníci Štátnej bezpečnosti nerešpektovali úradné formality, nedoručovali predvolania, neudávali dôvod svojho konania, alebo udávali falošné dôvody, prípadne pri prvom kontakte sa predstavili ako príslušníci iných orgánov, vyhrážali sa. Vyhrážkami chceli donutiť študentov najmä k spolupráci s Štb a to tak, že ak sa nerozhodnú pre spolupráču, bude to mať negatívne následky v ich osobnom živote alebo v štúdiach. Vyvíjala na nich duševný nátlak, aby zanechali kultúrnu a záujmovú činnosť v klube maďarských vysokoškolákov alebo v Csemadoku a neopodstatne ich obviňovali z nacionalizmu.

Jednotlivé prípady však rozobrať nemôžeme,lebo dotknuté osoby -z dôvodu spomínaných vyhrážok - nám nedali na to súhlas. Našou povinnosťou je túto ich požiadavku rešpektovať, preto ani nepodávame sťažnosť proti konkrétnym udalostiam, ale chceme Vás upozorniť na spôsoby konania Štátnej bezpečnosti v Nitre.

Dúfame, že nie nadarmo.

Výbor na ochranu práv maďarské menšiny v Československu

Za správnost textu: Dr.Miklós Duray, Jaskový rad 161, 831 01 Bratislava

Výbor vydal dne 9.3.1987 zprávu, že podle úředních sdělení, která přišla jako odpověď na tuto stížnost, se bude stížností zabývat správa SNB Západoslovenského kraje a hl.m.Bratislavy. (Tedy orgán, proti jehož pracovníkům stížnost směřovala.)

*

Fond pro podporu Charty 77 v Norsku

má nového předsedu. Po úmrtí dosavadního předsedy profesora Thorolfa Rafta z Bergen se jím stal Torkel Opsahl. Torkel Opsahl je profesorem práv na univerzitě v Oslo. Několik let se angažoval v oblasti lidských práv, a to jak v norském 'Projektu lidských práv' při oselské univerzitě, tak jako redaktor časopisu 'Lidé a práva'; kromě toho pracuje v několika mezinárodních orgánech, projednávajících otázky lidských práv. Dalšími členy výboru Fondu na podporu Charty 77 jsou Michael Konůpek [signatář Chartty 77], Frode Bakken, Knut Kjellsen a Bjørn Bestorp.

*

Čs.katolíci žádají, aby státní orgány daly souhlas k návštěvě papeže,

která by se mohla uskutečnit letos v červnu u příležitosti kanonizace Anežky Přemyslovny. Prezidenta republiky o to již 4.7.1986 požádali doc.ing.Jiří Vackář, CSs., laureát státní ceny, ThDr.Josef Zvěřina, PhDr.Bohumil Svoboda, novinář a publicista, Josef Kemr, člen činohry ND [všichni z Prahy], PhDr.Radomír Malý, historik [Brno] a JUDr.Mečislav Razik, RNDr.Vladimír Jukl, matematik a RNDr.František Mikloško, matematik [z Bratislavy]. Za signatáře žádosti napsal dne 1.2.1987 Jiří Vackář prezidentovi republiky nový dopis, kde vyjadřuje naději, že jejich žádost, na niž státní orgány dosud neodpověděly, bude vyřízena kladně.

****** ****** ******

Redakce se čtenářům omlouvá, že nemůže vždy zaručit náležitou kvalitu Infochu a požadované množství vyhotovení; ve stávajících poměrech jde mnohem více o problém možností než nedostatku úsilí a vůle. Děkujeme za pochopení.

Přetiskování či jiné přebírání textů zveřejněných Infochem je možné jen s uvedením pramene. Bez uvedení pramene je možno přebírat dokumenty Charty 77, sdělení VONS, petice, otevřené dopisy, fejetony, jakž i texty, z jejichž charakteru či uvedení je zřejmé, že nebyly psány přímo pro Infoch.

****** ****** ******